

Elena-Simona Indreica

Despre cum... putem juca rolul de părinte

Aspecte ale psihologiei dezvoltării

în povești terapeutice

Presa Universitară Clujeană

ELENA-SIMONA INDREICA

DESPRE CUM ... PUTEM JUCA ROLUL DE PĂRINTE

ASPECTE ALE PSIHOLOGIEI DEZVOLTĂRII

ÎN POVEȘTI TERAPEUTICE

ELENA-SIMONA INDREICA

**DESPRE CUM ... PUTEM JUCA
ROLUL DE PĂRINTE**

**ASPECTE ALE PSIHOLOGIEI DEZVOLTĂRII
ÎN POVEȘTI TERAPEUTICE**

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2018

Referenți științifici:

Conf. univ. dr. Ana-Maria Cazan

Conf. univ. dr. Camelia Truța

ISBN 978-606-37-0468-0

© 2018 Autoarea volumului. Toate drepturile rezervate.
Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Universitatea Babeș-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@edituraubbcluj.ro
<http://www.edituraubbcluj.ro/>

Prefață

În viața agitată și aglomerată a zilelor noastre adulțul este mereu pe fugă, în extenuanta goană după mai mult și mai bine, nemaigăsind, adesea, timp pentru a vorbi cu copiii, pentru a se juca, pentru a reflecta... Parafrazându-l pe Antoine de Saint Exupery (1943), am putea spune că oamenii mari au uitat cum este să fii copil. Privîți prin ochii copilului, adulții de astăzi par să „nu mai înțeleagă singuri nimic și este obositor pentru copii să le dea întruna lămuriri peste lămuriri”. Și atunci, cum putem juca rolul de părinte care reușește să vadă lumea și prin ochii copilului, care dincolo de „aspectele serioase” ale vîrstei maturității, își găsește timp să răspundă la întrebări și totodată, să își pună întrebări despre cine este ca părinte...?

Cred că cel mai bun răspuns la această întrebare este cartea Elenei-Simona Indreica, *Despre cum... să joci rolul de părinte. Aspecte ale psihologiei dezvoltării în povești terapeutice*.

Deși în ultimii ani în literatura românească, dar și în cea internațională, au apărut multe cărți cu povești terapeutice pentru copii, adolescenți sau pentru adulți, cartea aceasta reprezintă o nouitate prin modul în care sunt prezentate poveștile, prin modul de abordare a unor subiecte extrem de sensibile pentru educația copilului în perioada actuală, prin deschiderile multiple pe care le oferă publicului căruia i se adresează.

Regăsim în poveștile din această carte teme care ne îndeamnă să reflectăm asupra efectelor pe care acțiunile noastre le au asupra dezvoltării copiilor, ne oferă lecții de viață, ne ajută să punem sub semnul întrebării aspirațiile, dorințele și ceea ce credem că este cu adevărat important în viață.

Prin intermediul celor 50 povești, sunt aduse în discuție aspecte precum impactul aşteptărilor nerealiste ale părinților asupra copiilor, rolul

petrecerii timpului liber într-o manieră constructivă alături de copil, proiecțiile pe care adulții le fac asupra propriilor copii, tendințele hiperprotective, percepția copiilor despre competiție și calitative, comunicarea asertivă, empatia și multe altele. Poveștile ne dău prilejul să cunoaștem psihologia copilului altfel decât prin apelul direct la teorii și modele, surprinzând însă perfect esența dezvoltării și nevoilor psihologice ale copilului: nevoie de securitate, nevoie de autonomie, nevoie de modele comportamentale, necesitatea contactului emoțional, nevoile cognitive etc.

Poveștile ne oferă chiar tipologii ale adulților văzute prin ochii copiilor, reprezentând totodată, o sursă inepuizabilă de interpretări. Mesajul cel mai puternic al cărții, dincolo de pilda fiecărei povești în parte, se referă la dificultatea adulților de a înțelege distincția între a avea un copil perfect sau un copil fericit...

Cartea oferă multe posibilități de valorificare. Poveștile pot fi citite ca atare, pot fi folosite în activități de consiliere, pot fi punctul de plecare pentru dezvoltarea unor exerciții de dezvoltare personală, pot fi folosite în activitățile cu părinții. Indiferent de contextul în care vor fi valorificate, mesajul poveștilor este următorul: a răspunde în mod consecvent și iubitor la nevoile copilului se dovedește a fi cel mai important lucru pe care părinții îl pot face pentru un copil. Autoarea ne invită, astfel, la o călătorie fascinantă în lumea poveștilor terapeutice, la o întâlnire cu noi însine atunci când eram copii, la o clipă de meditație despre cum ar fi vrut copilul care am fost să ne jucăm rolul de părinte.

Recunosc că mă simt privilegiată pentru că am fost printre primii cititori ai multora dintre poveștile din această carte și că nici nu terminam o poveste, că o aşteptam cu sufletul la gură pe următoarea...

Este ușor să te transpui în situațiile prezentate în povești și ai libertatea să o faci din ce perspectivă dorești, cea a copilului sau cea a adultului, fără ca această alegere să diminueze în vreun fel valoarea și semnificația poveștii (din contră, aş putea formula chiar o recomandare de lectură din ambele perspective, pentru a înțelege mult mai profund mesajul poveștilor).

M-am surprins adesea, citind poveștile autoarei ca pe un roman sau o nuvelă, ținută captivă până la final ... pentru că nu știi niciodată ce se va întâmpla mai departe: poveștile te pun în fața unor situații aparent banale, dar care dau naștere unor adevărate lecții de viață. Mesajul fiecărei povești, dincolo de temele mai tulburătoare sau mai vesele abordate, este însă

optimist, pentru că fraza de încheiere, de fiecare dată profundă, invită nu doar la reflecție, ci și la dorința de a schimba ceva, de a încerca măcar să privești lumea prin ochii copilăriei pentru a nu pierde inocența și bucuria clipelor petrecute în compania celor mici, pentru a nu tăia aripi sau cum mult mai metaforic chiar autoarea cărții spune, „pentru a fi cât mai puține avioane din hârtie zdrobite”.

Conferențiar dr. Ana-Maria Cazan
Universitatea *Transilvania* din Brașov
28.05.2018

1. Despre cum ... să ai un copil vesel atunci când trebuie să meargă la grădiniță

"Everything I Do ..."

Ceasul cu alarmă. Întotdeauna fixat pe un post de radio care furniza melodii plăcute, optimiste. Întotdeauna cu 10 minute înainte de ora reală la care ar trebui să se trezească mami.

De ce? Știa că mami a cronometrat (în prima săptămână de grădiniță) rutina zilnică spălat – îmbrăcat – servit mic-dejun – încălțat și și-a rezervat 30 de minute pentru ritmul lui. Pentru că el era mititel și se mișca mai încet ca mami sau tati ... Plus cele 10 minute ...

Mami se trezea cu senzația că nu a dormit suficient (nici nu prea avea cum! seara, după ce îl așeza pe el în pat și îi spunea povestea, o auzea spălând vasele sau făcând alte treburi prin casă) ... și, cu siguranță, gândul că noaptea a fost atât de scurtă o enerva! Dar mami niciodată nu se dădea jos din pat fiind nervoasă! În primele secunde se enerva (că a sunat ceasul!), iar la scurt timp își recăpăta buna-dispoziție stând pe marginea patului și jucându-se cu degetele de la picioare ...

Apoi se întindea. Și, gata! Jos din pat! Făcea patul și zâmbea:

"Ce pat frumos mă așteaptă când voi veni ostenită acasă!"

Deschidea fereastra. Privea câteva secunde florile de pe pervaz. Trăgea aer adânc în piept. Zâmbea din nou (zâmbitul este obligatoriu! ca un fel de ritual!)

Pâs - pâs se strecu în camera lui. Îl trezea ușor ... cu o voce blandă, aceeași voce care l-a adormit aseară, spunându-i o poveste:

"Cip-cirip! Cip-cirip! ... Sunt nerăbdătoare să mă joc cu tine!"

De cele mai multe ori era treaz. Îi plăcea, însă, să se lase trezit.

"Heeee! ... dar aseară șoricelul mi-a promis c-o să se joace cu mine!" – i-a răspuns, încercând să aibă o voce somnoroasă.

"O fi uitat ... "

"Păi, cred și eu! dacă are 142 de ani!"

"Chiț-chiț! ... cine are chef să se joace cu mine?" - rostea mami, schimbându-și glasul, ca și când ar fi grăit bătrânușoricei.

"Eu! De-a ce?"

"De-a cine se îmbracă primul ..."

"Ha-ha-ha! La cât ești de bătrân, nu ai nici măcar o șansă!"

Sesiune de ciufulit, de glume sau de lenevit îmbrățișați! Deci, 5 ...

Veseli, porneau să deruleze rutina zilnică: spălat, îmbrăcat, mâncat ... Și-a adus aminte de șoricei când se aflau în fața ușii, încălțați, gata să păsească peste prag:

"Ăla o fi reușit să se îmbrace? ..." - a întrebat-o pe mami, având o expresie poznașă pe chip.

"Verific!"

După câteva secunde mami a revenit în hol:

"Abia și-a pus o șosetă."

"Bun! ... până venim noi acasă, se îmbracă și el. Atunci o să-i spunem că trebuie să-și pună pijamaua ..." - și i-a făcut cu ochiul.

Încă 5 ...

Apoi ieșeau pe ușă la timp, calmi, râzând.

Ați găsit cele 10 minute? ... El, nu! Le caută în fiecare dimineață. De aceea mami a fixat ceasul cu zece minute înainte...

2. Despre cum ... să se trezească ușor un copil dimineață

“În seara aceasta aş vrea să stau mai mult să mă joc ... ” – a făcut Nina anunțul, știind că se apropia ora de culcare.

Chiar dacă nu reușește să citească ceasul cu acuratețe, recunoaște poziția acelor în cele mai esențiale momente. Ca și cel de acum. Mai puțin dimineață când trebuie să plece la grădiniță și întreabă la nesfârșit (parcă din minut în minut!): cât este ceasul?

“În seara aceasta aş vrea să stau mai mult să mă joc ... ”

Ar fi fost inutil dialogul de a încerca să o conving să-și schimbe intenția sau să-i amintesc de convenția care am făcut-o împreună (aceea de a fi în pat la ora 20.30). În plus, este o maestră în plâns! (îndeosebi de când am precizat că o aud vecinii și că nu este frumos să-i deranjăm).

“În seara aceasta aş vrea să stau mai mult să mă joc ... ”

Îmi veneau de-a valma în minte tot soiul de muștrări ... Abia mi-am ținut gura să nu-i spun că deja este ora 20 ... că își încalcă promisiunea făcută ... că mâine dimineață se va trezi greu ... Si cât vrea să mai stea? Ce înțelege prin *mai mult*? ...

“Bine, dar va trebui să îți continui joaca după ce te speli, după ce te îmbraci în pijama și după ce îți spun povestea!” – i-am răspuns suav.

“Și o să stau mai mult să mă joc, da?”

“Da. Dar va trebui să te joci pe întuneric și fără să faci zgomot, deoarece noi vom dormi. Iar noi nu putem renunța la orele noastre de somn pentru că mâine, pe lângă serviciu, mai avem de făcut multe-multe treburi ... pe listă am trecut chiar să facem o budincă de vanilie ...”

“Și ce poveste o să-mi spui?”

“Te-ai spălat ...?”

“Este o poveste nouă?”

“... te-ai îmbrăcat în pijama ...?”

“Și povestea este cu ...?” – mă imită ea.

“ ... cu trei șoricei.”

"Şi ce fac şoriceii? În ce țară locuiesc?"

"Nu pot să încep povestea până nu suntem echipate corespunzător!"

Echipate. Am spus corect. Pentru că, în fiecare seară, toți ne îmbrăcăm în pijamale în același timp. După duș și spălat pe dinți, se înțelege.

"Şi ai zis că faci budincă mâine?" - mai încearcă ea să tragă de timp.

"Vrei ... să nu fac?"

"... de care budincă?"

"Vrei poveste sau nu?"

"Am înțeles, am înțeles!" - și a fugit râzând spre baie.

După un sfert de oră era în pat, în pijama, sub pătură. Povestea, puțin mai lungă, i-am spus-o cu o voce blândă și aproape șoptită.

Dacă nu ar fi adormit, aş fi fost nevoită să sting toate becurile și să intru sub pătură în timp ce ea s-ar fi jucat fără să facă zgomot ... pentru că întotdeauna trebuie să mă ţin de cuvânt.

Mâine? Vom reveni la înțelegerea noastră. Fix 20.30. Dar ... tot mâine vom continua și povestea celor trei şoricei.

3. Despre cum ... să formezi o deprindere copilului

“Lasă, că mai are vreme! toată viața o să muncească! Eu aş vrea să mai fiu mică ... și să mă joc fără griji ...” – m-a sfătuit, brusc, o mămică, pe hol, la grădiniță.

Mă auzise spunându-i Mariei că va trebui să pună jucăria de-o parte pentru a se putea îmbrăca.

“Mai are vreme ... pentru ce? ” – am întrebat mai degrabă mirată, decât nelămurită.

Dar doamna de pe hol îmi întorsese spatele și se străduia din răsputeri (am dedus efortul care îl făcea după transpirația de pe frunte) să-i tragă propriului băiețel o pereche de blugi peste pantalonii de trening.

“Afară nu-i chiar atât de frig ...” – începusem să-i spun, însă dumneaei mi-a luat vorba din gură:

“A! știu, știu ... dar mă grăbesc ... și aşa îl îmbrac mai repede ... că până îi scot treningul, l-am și îmbrăcat deja!”

“Cred că s-a blocat ...” – mi-a șoptit Maria.

Fermoarul de la geacă se bloca din când în când. L-am desfăcut, l-am prins și am vrut să-l închieri:

“Trag eu de el! Îmi place cum alunecă!” – m-a oprit fetița.

Doamna a trecut la hanorac. Și-a băgat mâna prin mânecca hanoracului, a prins mâna băiețelului și a tras-o. A repetat mișcarea cu a doua mâncă. Băiețelul părea absent la toată scena și își concentra atenția asupra mașinuței pe care o muta dintr-o mâнă în alta.

“Sunt gata!” – am auzit-o dintr-o dată pe Maria.

Bucuroasă, a luat jucăria de pe băncuță, m-a prins de mâнă și m-a tras spre ieșire, săltând ca un ied.

“Uite, fetița asta s-a îmbrăcat singură și e gata înaintea ta! ... ajută-mă și tu, împinge măcar piciorul în ghetuță!”

Băiețelul nu a schițat nici măcar un gest.

“Împinge, am zis!” – s-a răstit la el.

A încercat, ușor, să-și bage piciorul în gheată. Nu i-a intrat.

"Împinge mai cu forță!"

"Împing, dar nu intră!" - i-a răspuns nervos, imitându-i tonalitatea vocei.

"Împingi pe sărăcia! ... lasă mașinuța aia și impinge!!"

Băiețelul a trântit mașinuța de podea.

"Împing, nu vezi?" - a țipat el.

Transpirase mai tare. Și-a desfăcut haina la gât și i-a prins piciorul cu mâna, încercând să-l introducă ea în gheată.

"... dacă desfaceți mai mult şiretul?" - am încercat să-i sugerez.

"Le-am desfăcut destul! Că dacă-i desfac şireturile mai mult, nu mai termin până mâine cu legatul lor!" - a bolborosit morocănoasă.

Maria o zbughise deja pe ușa grădiniței și am fugit după ea. Îi promisesem că adunăm castane în drum spre casă.

4. Despre cum ... comoditatea din primii 7 ani te costă 70 de ani

O castană, apărută de niciunde, s-a opri din rostogolit înaintea mea (citem, pe o bancă, în parc). Nu că ar fi vrut, dar se împotmolise într-un ambalaj de napolitană. Aproape instant a fost urmată de un ghemotoc ciufulit, care s-a aplecat și le-a luat pe amândouă.

“Ți-am spus să nu mai pui mâna pe toate porcăriile și mizeriile!” – l-a apostrofat, grijulie, o doamnă elegantă.

Distanța semnificativă dintre ea și copil a făcut-o să strige. Nu putea să alerge. Ținea cu grijă un pahar și se străduia să nu-l verse. De înțeles grija ei: purta o haină albă.

“Arunc-o, că-i murdară!... arunc-o, am zis!...”

Ghemotocul a privit câteva secunde obiectele din mâinile sale și a aruncat castana. Hârtia ambalajului a făcut-o mototol și a strâns-o în pumn.

“Dă-i drumul! Este caca!”.

Mămica ajunsese lângă el.

“Dă-i drumul, nu m-auzi? că te murdărești pe mâini!”

Oricum, se murdărise deja. Cu părere de rău i-a dat drumul pe alei. Doamna l-a tras după ea și l-a așezat pe o bancă. A scos un spray antibacterian și i-a curățat mâinile. Apoi, s-a așezat lângă el, privind preocupată ecranul telefonului. Din când în când lua câte o gură de cafea din paharul de unică folosință pe care-l cărase cu atâta gingăsie.

“Ce faci?” – a țipat brusc la el.

Ghemotocul trăgea de o guma de mestecat pe care o descoperise lipită pe una din stinghiile băncii. Privea captivat cum se întindea între degetele lui și între degete și bancă.

“Ia mâna de pe ea!”

Guma i se lipise de degete. Luă un șervețel și i-o desprinse.

“Ce nesimță! Un jeg în tot orașul ăsta!”

Îl întoarse și se uită pe hainele lui.

“Bine că nu ți-ai lipit-o pe tine!”

Căută în poșetă după spray.

"Ce nesimțiți! Își aruncă toate mizeriile pe jos, frate, de zici că-i o pubelă strada ... și primăria nu face nimic! ... Abia ți-am curățat mâinile și iar te-ai murdărit! ... Întinde mâinile să-ți dau cu spray!"

Cu gesturi bruște îl șterse din nou pe mâini. Copilul părea amuzat de situație.

"Mai dă!" – rosti, cu mâinile întinse spre spray.

"Ți-ajunge!"

"Mai dă, mai dă!"

"... nu mai poți să ieși nici în parc ... Ridică-te! Mergem la buni, te joci pe terasă la ea, că cine știe ce microbi contactăm pe aici!"

"Buni? ... pisici?"

"Da, la buni, la pisici ... "

"Ele curate?"

"Da."

"N-au obi?"

Furioasă, l-a prins de mâină, pornind cu pași grăbiți spre ieșirea din parc. Ghemotocul s-a zmuls din strânsoare și a vrut să se întoarcă spre bancă. Doamna își uitase paharul de cafea, iar el s-a dus să-l ia.

"Lasă-l, că e gol! La ce-ți trebuie? și mai e și murdar de cafea!"

Ghemotocul a pornit după ea, întorcându-și des privirea spre pahar.

5. Despre cum ... să nu faci tema de casă a copilului

“La ce ai teme pentru mâine?” – întrebă în timp ce se descălță.

Caietele și cărțile tronau prin toată camera: pe pat, pe birou, pe covor ... Nu apucase să le strângă, deși îi trecuse prin minte, la un moment dat, să facă ordine până vine mami acasă. Uitase.

“Le-am făcut!” – răspunse repede, fără să ridice privirea.

“Dă-mi să văd! ... și iar nu ți-ai făcut ordine! ... la ce ai teme?”

Mișcându-se lent, îi prezenta mamei caietele, unul câte unul. Parcă era o segvență dintr-un desen animat pe care l-a mai văzut ... și continua să-l vadă în fiecare zi. Uite! Știa și replicile pe de rost. Că scrie urât, că n-a scris suficient, că a făcut greșeli, că...

“Vai! ce-i asta? parcă ai scris cu picioarele! ... atâta-i tema? Așa puțin ai scris? ... ai greșit la ...”

Deci, aceași segvență ...

Mama îi inspectă toate caietele, apoi începu să se agite:

“Cum să te duci cu o astfel de compunere la doamna? ... tu poți mai mult! ia un creion și notează-ți câteva idei! ... de câte pagini a zis să fie? că-i compunere, n-are cum să fie de-o pagină ... cum să fie de-o pagină? dacă doar însări ce-ai făcut în vacanță umpli două pagini! ... uite, nici nu ai scris despre călătoria noastră în Franța ...”

“Doamna ne-a spus să scriem doar ce ne-a plăcut din ...”

“Și? Ce vrei să spui? ... Unde n-am avut eu șansa asta la vârsta ta! ... Ce vrei să zici? Åăă? Că nu ți-a plăcut la Paris?”

Nu, nu-i plăcuse. Prea cald. Prea aglomerat. Prea obositor.

Și-n plus, ce vacanță e aia în care te trezești foarte devreme și toată ziua, fără odihnă, alergi să vizitezi diverse? Au fost atât de multe ... Nici nu mai știa ce văzuse.

“Sau muzeul ... a! dar statuia ...? și podul ... iar restaurantul din turn ce să mai ...”

Vorbea atât de repede, încât abia mai respira.

Între timp, el își pregătise foaia și creionul.

“Dă-le încoace! Că până scrii tu, ne-apucă noaptea!”

O privea cum scrie. A notat câteva rânduri. S-a oprit, gândindu-se. A scris. A tăiat. A rescris ...

După o jumătate de oră îi întinse foaia scrisă:

“Gata! ia și transcrie. Unde nu înțelegi, întrebă-mă.”

S-a apucat să copieze mecanic. Oricum, nu înțelegea mare lucru. Nu literele, ci faptele, locurile ...

El altfel își amintea vacanța!

Când trăise el *mirajul unei clipe efemere la granița dintre vis și realitate?* sau când *emoția de a privi Parisul din turn i-a împăienjenit ochii și i-a dat senzația că a trecut dincolo de nori?*

Din când în când își privea pagina ruptă din caiet. Ofta.

Foaia ruptă ... Acolo era vacanța lui. Îngheteata care i s-a prelins pe barbă și pe haine, pentru că era foarte-foarte cald ... caramelele care le-a luat din buzunarul bunicului când acesta adormise ... noul prieten - câinele vecinului ... leagănul din dud ... ploaia torențială ...

“Ai terminat? ... hai să vedem la matematică ... și mai ziceai ceva de geografie ...”

A doua zi i-a spus mamei că doamna l-a înscris la un concurs, deoarece are talent literar.

Mama l-a strâns în brațe:

“Ți-am spus eu să nu te duci cu o compunere de-o pagină ...”

Ținea mâna în buzunar. În mâna, foaia ruptă și mototolită. Vacanța lui. O strânse tare. Ca pe un talisman. Știa că la concurs mama nu va mai fi lângă el să scrie în locul lui. Începu să-și facă planuri ce scuză să găsească pentru acea zi.

6. Despre cum ... poți transforma un copil activ în unul pasiv

“Tati, tati! Uite ce-am desenat!”

Micuțul își flutura victorios hârtia cu desenul.

“Da, frumos...” - a răspuns sec tatăl, continuând să scrie pe calculator.

“Frumos, frumos?”

“Da... lasă-mă un pic... acum... te rog ... am ceva de lucru!”

S-a strecurat în bucătărie, având pe față aceeași expresie de încântare. Mama toca ceva și vorbea la telefon. Era frumoasă aşa, cu capul aplecat spre umărul drept, încercând să țină telefonul la ureche.

“Uite ...”

“Bravo! Foarte frumos!” - a spus ea repede, fără ca el să apuce să termine:

“... curge sosul!”

“Stai, tu, că te sun imediat! ... c-am vărsat sticla cu sosul de roșii ...”

A luat câteva șervețele și a început să șteargă blatul, dulapul... Ofta.

“De ce a curs sosul?”

“Tu n-ai altceva mai bun de făcut? Trebuie să stai în picioarele mele? ... că nu-mi văd capul de treabă ...”

“Ce scrii?” - l-a întrebat pe tatăl său, revenind în birou.

“Te-am rugat să mă lași puțin...”

“Da’te-am lăsat puțin! Am fost în bucătărie. Mama a vărsat sosul.”

Liniște. Se auzea doar tastatura - țac, țac, țac...

“L-a împrăștiat prin toată bucătăria.”

Nici o reacție. Și-a privit desenul. Câteva lacrimi i s-au adunat în ochi, pendulând pe gene, gata să cadă. Apoi, brusc, a început să dea din mâini:

“Era sos peste tot! peste toooot! și pe șorțul lui mami ... și pe masă ... și pe scaunul tău ... și pe frigider ... și pe tavan ...”

Liniște. A mai stat câteva clipe, derutat. Să țipe? Că, de obicei, atunci îi răspunde. Nu avea chef să fie certat. Prea era bucuros. A plecat în camera lui.

Televizorul. Da, uite prietenii lui ... Aruncă desenul pe covor. Se așeză pe o pernă. Prietenii lui ... Știa deja replicile. Vorbea deodată cu ei. Îl cam ignorau și ei atunci când îi întreba ceva. Însă, cel puțin, îl făceau să râdă. De fiecare dată îl făceau să râdă. Și, din când în când, îl priveau.

“Vii la plimbare?” – s-a auzit vocea mamei.

Stătea în pragul ușii, privindu-l.

“Vii la plimbare? Că n-ai ieșit astăzi din casă ...” – continuă ea.

Liniște.

“N-ai desenat? Numai la televizor te uiți! Și m-ai pus să-ți iau cariochi lavabile! ... strânge-ți căci jucăriile!”

Liniște.

“Cu tine vorbesc! ... n-auzi?”

I-a stins televizorul. Dar el a rămas tot nemîșcat. Nu mai privea ecranul de ceva vreme. Oricum, se plăcătisise de aceleași și aceleași desene. El doar privea peretele. Dincolo de televizor. Și se gândeau că peretele seamănă cu un bunic. Un bunic alb, alb... fără nicio expresie... fără nicio poveste...

7. Despre cum ... să nu spui nu, dacă vrei să fie nu

“Pot să mă uit la desene?”

Ioana implora cu toată fața: obrajii îmbujorați, gura ușor întredeschisă și ochii, larg deschiși, aveau expresia lui “te rog!”.

“Nu!”

Răspunsul scurt și categoric al mamei nu a descurajat-o. Crezând că nu a fost suficient de expresivă, a recurs la sprijinul cuvintelor:

“Hai, te rooog! te rooog frumos, frumos de tot! îmi dai voie?”

“Stai prea mult la televizor! Una-două ești în fața lui! Am spus nu și nu rămâne! Ai înțeles? NU!”

Preț de câteva secunde își revizui tactica. Ce să facă? Ce să facă? Trebuia să atace. Asta e! Să aducă în discuție faptul că și ea, mami, se uită “prea mult” la televizor:

“Dar, te rog cât pot eu de frumos! Sunt favoritele mele acum! Îmi plac atât de mult ... cum îți place și ție serialul de la ora cinci! De ieri așteptam să le văd! La fel ca tine, cu nerăbdare!”

“De ce nu mă întrebă altceva? Să-ți dau voie să ieși afară la joacă sau să citești o carte... Ți-ai făcut măcar temele?”

I-ar fi dat un răspuns pe măsură. Îi veneau în minte zeci de gânduri: ce, ea citea? sau ieșea să se plimbe? Nu! Abia aștepta să-i înceapă telenovelele ... Acum cel mai bine era să tacă. Întrezările o posibilitate ca mama să cedeze și trebuia să o exploateze repede. Parcă a zis ceva de teme? Deci:

“Le-am făcut! ... și azi am luat un 10 la română! și o să fac și ordine în cameră după ce mă uit la desene!”

“Dă-mi caietul să văd!”

“Care caiet?”

“Cel cu tema ...”

S-a dus în cameră și s-a întors, aproape instant, cu un caiet. Luase unul la nimereală. Ultima temă era scrisă frumos. Mama nici nu a băgat de seamă că tema nu avea dată.

“Doar la matematică ai avut de scris?”

“Mami! ai spus să-ți aduc *doar* un caiet!” – rosti ea cu un ton mieros.

“Ai zis că îți faci și curat în cameră?”

Ocolind întrebarea mamei, fiindcă nu avea de gând să facă ordine în cameră (promisese și ea aşa, la nimereală, să facă impresie bună!), zâmbi mieros. Acum trebuia să repare gafa:

“Mi-am făcut temele și nu numai pentru mâine, ci și pentru poimâine ... deci, pot să mă uit? măcar la un episod ...”

“Și pentru poimâine ți-ai făcut temele? Măi, ce silitoare ești! La ce oră încep?”

“Au început deja...”

A vrut să o întrebe pe mami ce înseamnă silitoare, însă câștigase teren și nu era cazul să și-l mineze singură.

Fugi direct la televizor. Știa, după vocea înmuiată a mamei, că poate să se uite liniștită la desene. Cel puțin două ore... până își va aminti mama că poimâine este sămbătă ...

8. Despre cum ... copilul nu minte până nu îl învățăm noi

Era prea liniște! Știa că atunci când este liniște ori doarme, ori ... S-a dus tiptil până în cadrul ușii. Sara stătea pe covor și-l lovea cu palma. Fetița a privit-o o secundă și și-a văzut liniștită de treabă. Lovea cu palma covorul... din care săreau stropi albi ... Îi privea cu interes până când aterizau. Apoi lovea din nou covorul. Pe covor trona laptele din pahar ...

"Uite! Lip-lip și sar licurici!" - i-a spus Sara, cu față toată un zâmbet.

"Ce-ai făcut?" - a țipat brusc la fetiță, încât și ea a tresărit când și-a auzit vocea.

Nedumerită, fetița a făcut ochii mari și a rămas cu mâna în aer. Tocmai vroia să-i arate mamei cum zboară licuricii.

"Ce-ai făcut aici?"

"Licurici."

"Ceeee?"

"Licurici! Mulți licurici, cum m-a învățat pi ..." "

Mami a simțit un val de căldură în tot corpul. Nu doar că va trebui să curete laptele de pe covor, laptele acela care pătează, care va mirosi și acru dacă nu-l va șterge bine... dar și canapeaua! și dulapul! și peretele! stropise cu lapte peste tot prin cameră!

"De câte ori ţi-am spus să fii atentă când bei laptele din pahar? Spune! De câte ori?"

"Dar eu am fost atentă..."

"Ai fost atentă?! Și cum s-a vărsat laptele? singur?"

Sara întrezări o portiță de scăpare în a spune o poveste pentru a mai domoli furia mamei:

"Nu, nu singur ... spiridușului verde i s-a făcut sete ..." "

"Pe bune? Mă iezi de proastă acum? Altă minciună mai bună n-ai găsit? ... spiridușii nici măcar nu există! ..." "

Și ea știa că nu există. Numai că aşa își imaginase atunci când se juca. Verde, haios, cu o burtă mare ... A vrut să bea din pahar și, neajungând, l-a

tras cu un toiag. Din baltă a băut foarte ușor. Pe urmă, după ce și-a potolit setea, a învățat-o cum să facă licurici. Cu licuricii a împodobit toată camera!

“... și pisica a vrut să bea ...” – a mai făcut o încercare.

“Pisica? Nici măcar nu este în casă!”

“N-am zis că ...”

“Mai continui mult să minți? Recunoaște că n-ai fost atentă și gata!”

A luat-o puțin de ciuf.

“Astăzi nu mai ai voie la desene!”

Sara, printre suspine (plângerea mai degrabă pentru că prea țipa mama la ea și nu înțelegea de ce!), a adăugat:

“Buni mi-a lovit paharul cu toiagul! La ea de ce nu țipi?”

Buni era în cealaltă cameră.

“Mamă, ai vărsat tu laptele pe covor?”

“L-oi fi vărsat, că-s bătrână și mă mișc greu ...”

Întorcându-se spre Sara, mami rosti mai calmă:

“Și de ce n-ai zis aşa din prima?”

Sara, cu față încă în lacrimi, zâmbi. Știa că buni nu fusese în cameră. Data viitoare va știi și va zice din prima pe unde umblă buni ...

9. Despre cum ... dacă țipi nu înseamnă că te și aude copilul tău

"Haideți la masă!" - îi chemă ea din pragul bucătăriei.

Apoi se întoarse să așeze tacâmurile. Își aminti de șervețele. Lăsa tacâmurile pe colțul mesei și scoase dintr-un sertar un pachet. În timp ce desfăcea ambalajul constată că n-a sosit nici unul dintre copii. Simți cum îi crește tensiunea. Simți zvâncințuri puternice în piept. Mereu aceeași poveste! Ea îi cheamă, ei o ignoră, ea strigă ... Cu șervețelele în mâna, ieși din bucătărie și strigă și de data aceasta:

"Haideți la masă!"

Liniște.

"Haideți la masă, am zis!" - se trezi urlând. ("Mă aud și vecinii!" - îi trecu prin minte, speriată și ea de vocea-i sonoră.)

"Imediat!"

Părea să fie cel mic..

"Ălălalt sigur e cu căștile pe urechi!" - gândi. Împături șervețelele, le aruncă pe un scaun și fugi spre camera copiilor. Deschise ușa brusc, trântindu-o de perete. Copiii se jucau pe covor. Râdeau.

"N-ați auzit, mă? V-am chemat la masă!... că-n fiecare zi trebuie să urlu după voi ca să veniți!"

"Da' am zis imediat!"

"Ce imediat? Că aceeași discuție o avem mereu! Imediat-imediat și apăreți după o jumătate de ceas! Strig până răgușesc! Or fi zicând vecinii că-s nebună! Pentru voi pun masa, nu pentru mine!"

Țipa la ei și gesticula vehement cu mâinile.

"Să strâneței jucăriile și apoi să veniți! ... că, dacă nu veniți *acum*, nu vă mai dau nimic de mâncare până deseară!"

"Păi, dacă mai stăm să și strângem..."

"Nu mai comenta! Fă ce-am zis și gata!"

"Ai zis și să venim la masă și să strângem jucăriile ... ce să facem mai întâi?" - întrebă cel mare, cu o ușoară ironie în glas.

Nu-i răspunse. Se reîntoarse în bucătărie. Avea atâta treabă de făcut, încât nici nu știa pe ce să pună mâna mai întâi. După vreo cinci minute îi strigă iar:

"Haideți, odată, la masă!"

Liniște.

"Mă, dar voi sunteți chiar culmeal! Dacă nu veniți acum, în clipa asta, strâng masa!!"

Copiii apărură repede, vorbind între ei și râzând.

"Să spălați vasele după ..." - mai îngăimă ea, printre dinți.

Avg sentimentul că vorbește singură. Copiii se comportau ca și când nici nu ar fi fost acolo.

Au mâncaț și au fugit spre camera lor. Bine-nțeles că nu au strâns nici măcar masa, ce să mai spele și vasele! Vru să strige după ei. Dar nu mai avu putere. Ostenise. Intră în camera lor și-i găsi tot pe covor, jucându-se frumos împreună și râzând.

"Nu v-ați strâns masa ... mi-ați fi fost de ajutor să ..."

Vorbele le rosti cu voce stinsă, fără vlagă. Din cauza oboselii. Dar vocea îi sună uimitor de bland. Copiii ridicară privirea spre ea. Fu uimită că au auzit ce-a spus.

"Acușica!" - zise cel mare și o zbughi, săltând vesel, spre bucătărie.

Îl auzi cântând. Spăla vasele. Spăla vasele și cânta.

10. Despre cum ... bătaia este ruptă din firea noastră

Și-a strâns în grabă lucrurile. Trebuia să plece la serviciu și era deja în întârziere. Bona nu sosise încă, iar ea nu mai putea să o aștepte. Înjură printre dinți.

"Să vezi dac-o plăti-o! Nesimțita!"

Îl luă pe Alex de mâna și sună la vecina din dreapta.

Aceasta apăru în cadrul ușii cu un zâmbet larg pe față, cu părul răvășit, plină de făină și pe față și pe mâini. "Doamne, cu cine-mi las eu copilul!" – îi trecu prin minte când o văzu. Dar spuse politicoasă:

"Te-aș ruga, dacă se poate, până ..."

"Hai, fugi! fugi! Mă ocup eu de el, stai fără grija! Se joacă cu ai mei până vii."

"De unde știai că asta aveam de gând să te rog?"

"De obicei la această oră erai plecată... Fugi, c-ai întârziat!"

Nu mai dădu alte explicații, îi mulțumi și în timp ce alerga pe scări îi strigă lui Alex, care păsea sfios în apartamentul vecinei:

"Să fii cuminte, că dacă faci vreo prostie, vorbim noi ..."

Copilul intră sfios. Privi în jur cu teamă. Vecina îl luă tandru pe după umeri:

"Copiii mei mă ajută să fac prăjituri. Vrei să ne ajută și tu?"

"Nu! Nu vreau. Aș prefera să mă uit la desene, dacă nu vă supărați..."

"Ei, na! Nu mă supăr! Doar că televizorul nostru este stricat... Vino să stai cu noi, în bucătărie. Mai spunem glume, mai cântăm..."

Alex o urmă fără nicio urmă de încântare pe față. Nu mică îi fu mirarea când descoperi în bucătărie trei mogâldete pline de făină din cap până-n picioare. Râdeau și mai aruncau din când în când cu făină una spre cealaltă.

"Ce mizerie este la voi!" – remarcă el, cu o ușoară emfază.

"Avem aspirator, în cinci minute nu mai rămâne nici măcar o urmă de făină! Și cărpe avem! O-ioi, câte cărpe avem! Când ne-om porni toți la șters, va străluci totul!" – îi răspunse o voce de fetiță.

Chipul nu i-l putu distinge din cauza făinei.

"Aș prefera să mă uit la desene animate..."

"Televizorul nostru e..."

"Am uitat că-i defect ... mi-ați mai spus ... îmi cer scuze!"

"Pentru ce?"

"Că mi-ați mai spus ... și eu am uitat."

"Da' i firesc să uiți!"

Se așeză pe un scaun, de-o parte. Dar nu rezistă mai mult de cinci minute. Prea râdeau copiii, prea era tentantă făina, prea mirosea frumos a vanilie...

Uită de desene. Se spropie de masă și copiii îl învățără cum să dea prin făină bilele din aluat. Stângaci, rostogoli una.

"Nu fă aşa! ..." – sări să-l ajute una dintre fetițe.

"Nu face!" – o corectă el.

"Nu face aşa!" – o auzi rostind repede, veselă, fără să pară ofensată.

Îl prinse de mâna și rotiră împreună bila de aluat prin făină. La a doua deja prinse se mișcarea.

Lucrau de zor ...

În toiul distracției se auzi o bufnitură puternică. Alex, încercând să-i presare făină în păr uneia dintre fete, lovise cu mâna borcanul cu dulceață de afine ... Încremeni. Apoi începu să plângă.

"Dar mai avem dulceață! – îl consolă băiețelul vecinei. Știi că e foarte bună dulceața asta! Și eu aş plânge după ea dacă n-ar mai fi alt borcan!"

Femeia se apropiie de el și vru să-l mângâie pe cap. Copilul tresări și se feri.

"E doar un borcan cu dulceață, puiule! Doar n-o să dăm toată bucuria de până acum pe un borcan cu dulceață!"

11. Despre cum ... un copil care mușcă trăiește o emoție mai mare decât poate exprima în cuvinte

Coborî din autobuz toată pachet de nervi, bombănind singură. Se străduia să țină copilul în brațe și, totodată, să care și plasa cu alimente. Lăsa plasa jos, își scoase telefonul și sună o prietenă, prima care-i veni în minte.

"Alo?" – auzi imediat în capătul celălalt al firului.

"Servus, tu, Anuțo! Ce faci? Poți vorbi?"

"Servus, servus! Pot!"

"Hai, tu, că nu mai pot de nervi! Acu' am coborât din autobuz... te văd cu copilul în brațe și unul, tu, da' măcar unul nu-ți cedează locul! ..."

"Aşa-s oamenii de pe la noi... știi asta, nu te mai necăji!"

"Stai să vezi! Că, după ce că nu te lasă să stai jos, se mai și ambalează că-ți plângе copilul!... și-apoi, m-am certat cu una rău de tot! ... îl tot mutam pe ăsta mic dintr-o mâнă în alta, încercam să-mi țin echilibrul, plasa o țineam cu piciorul... La un moment dat nu am mai putut și am lăsat copilul jos... și, ce crezi? A mușcat-o de mâнă pe una care stătea pe scaun!..."

"Ah! Îmi închipui atunci de ce a sărit cu gura pe tine!"

"Problema e că nu-i prima dată când mușcă pe cineva!... și în ultima vreme o face cam des! Nici la joacă, în parc, nu mai pot ieși cu el! ... i-am tot explicat ce și cum, are 2 ani și 3 luni, nu știu cât mă înțelege el..."

"Trebua să rogi pe cineva, în autobuz, să te lase să stai jos. Oamenii nu se gândesc la ceilalți, din motive variate, dar reacționează majoritatea pozitiv la o rugămintă directă..."

"N-am rugat pe nimeni ... ce, ei nu văd?"

"Văd, draga mea, văd, dar dacă n-au tutorial..."

Râse. I se păru nostimă gluma. Din una în alta, ajunseră să povestească despre rochiile ce le vor purta la Revelion.

Brusc, tocmai când conversația era în toi, băiețelul începu să plângă. Plângea tare, aproape că urla. Se plăcătisise și îi era și foame.

"Ce ai? Ce-ai pătit?" – sări repede, îngrijorată.

Dar, drept răspuns, el o mușcă.

12. Despre cum ... percep copiii pedepsele și recompensele date de părinți

"Mami, vii să ne jucăm?"

"Bine, hai să ne jucăm!"

"Nu vreau să ne mai jucăm!"

"Ok ... nu ne mai jucăm."

După un moment de tăcere:

"Vii, totuși ...?"

"Unde?"

"... să ne jucăm!"

"Vin!"

Bianca o luă de mâna și o duse în sufragerie. Cărase deja acolo o grămadă de jucării.

"Astăzi vreau să facem un teatru! Eu sunt actrița și ei (arătă spre jucării) sunt spectatorii."

"Și eu? Ce am de făcut?"

"Tu ești primitorul."

"Adică...?"

"Îi primești pe spectatori și le arăți unde să stea."

Mami se așeză pe covor și începu să alinieze jucăriile, simulând o sală de spectacol.

"Stai! Stai! Oprește-te! - sări fetița, tipând. Ce faci? Nu te-ai îmbrăcat corespunzător!"

"Primitorul are o ținută anume?"

"Nu știu! Dar trebuie să te îmbraci mai gros ... pentru că afară, la ușă, este frig! Doar nu vrei să răcești?"

Se ridică, încercând să nu-și piardă cumpătul atât de repede, și luă din dulap o vestă.

"Hanoracul, nu vesta! - o mustă Bianca. Este curent, trebuie să-ți pui ceva și pe cap, altfel or să te doară urechile și să nu vii la mine să te vaiți!"

"Bine, bine! ... iau hanoracul!"

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

Se îmbrăcă și își trase gluga pe cap.

"Gata? Ne apucăm de spectacol?" - i se adresă fetiței.

"Dar ce treabă ai tu cu spectacolul?... trebuie doar să-i primești pe spectatori în sală!"

Mami rândui jucăriile, le primi în "sală" și le conduse la locul lor. Când termină, fetița le împrăștie cu piciorul.

"Nu le-ai așezat bine! Nici nu vor putea să mă vadă aşa cum le-ai pus tu!"

"Atunci spune-mi cum vrei să le așez..."

"Nu-i treba mea! Primitoarul are treaba asta! ... De ce să-ți spun? Descurcă-te!"

Mami se enervă și cu greu reuși să se controleze, dar fetița părea să inventeze zeci de tertipuri... care o aduceau la disperare. Le așeză din nou.

"Asta n-ar trebui să stea aici! Mut-o mai în spate!"

"Auzi! Știi ce? Așează-ți-le cum vrei! Ai de gând să ne jucăm sau ce? - tipă la Bianca. De ce-ai venit să mă chemi la joacă, dacă n-ai chef să te joci?..."

Fetița începu să râdă, fapt care o enervă și mai tare. Vorbea, din nou, degeaba. Avu o tresărire de inimă. Același scenariu se repeta aproape zilnic, de două luni... Venea să o cheme la joacă, ea accepta și se jucau, apoi fetița începea să facă fițe, ea se enerva... până se trezea tipând și reproșându-i că i-a oferit prea multe, de aceea este obraznică. Nici nu mai avea ce pedeapsă să-i dea! Îi interzise să se uite la desene, nu o mai lăsase la vecina Ioana, îi făcuse program de a da cu aspiratorul, teme suplimentare... Și? nimic!

De data aceasta cedă nervos. Începu să plângă. Fetița se opri din râs. Cu degetele-i firave îi șterse lacrimile de pe față:

"Gata! Nu plânge, mami! N-o să mă mai bucur că tu te enervezi...!
Acum ne putem juca liniștite!"

13. Despre cum ... să comunicăm asertiv, nu instinctual

Preluasem, prin detașare, clasa a doua. Școala începuse de nici trei săptămâni și deja eram cu nervii la pământ.

Fusesem avertizată încă din prima zi de către femeia de serviciu:

"Ne-a mâncat zilele în doi ani ... Vă zic eu, aşa ceva ... ! mai sunt copii năzbătioși, dar ăsta e și cu fițe! Nu-i ajungi nici cu prăjina la nas maică-sii! Și-apoi, dacă ea-i ține partea, cu el n-ai ce face! N-aveți ce vorbi nici cu ea, nici cu taică-su!"

Inițial am crezut că exagereză. Lucram de câțiva ani buni cu școlari mici și, îmi spuneam în sinea mea, că știu cum să-i iau, că am tact pedagogic. Dar iată că acum lucrurile tindeau să-mi scape de sub control. În clasă mă descurcam cu cei mici, însă în pauze Dany îi teroriza pe toți ... și nu trecea nici-o zi fără să mă aștepte la poartă câte o mămică ... (de fapt, ele ma asteptau din varii motive, cerându-mi explicatii - cu zambetul pe buze și cu ochii micsorati -, pentru orice: pentru o subliniere cu rosu pe tema de casa, pentru „descriptorii de performanță” ai unui test, pentru planșa de la desen...). De cele mai multe ori, însă, subiectul principal era Dany:

"Doamnă, ia uitați-vă! Abia i-am schimbat sarafanul și i-a scris pe el cu marker permanent!"; "Doamna învățătoare! Așa nu se mai poate! I-a lipit gumă de mestecat în păr..."; "Dar e posibil, doamnă? E posibil?! Să-i rupă foile din caiet?!!"

Era a patra oară când îi convocam pe părinții lui de Dany la școală ... și prima dată când ma anuntasera ca vin. De fapt, doar mama lui mi-a confirmat că vine. O așteptam în clasă, după ore.

„Sa-i zici vre-o două și din partea mea!” - mi-a strigat cineva de pe hol.

Eram prea emotionată să mai identific cine...

Dupa o intarziere considerabila (trecuse de mult sfertul academic) a sosit și mama lui Dany și a intrat val-vârtej, trântind ușa:

"Ziceți repede ce aveți de zis, că vin din programul *meu* de lucru și firma *mea* nu o gestionează nimeni cât timp lipsesc ... Care-i treaba? Numai de copilul meu vă luați? Ați făcut toți o fixație pe el! Ăi lalți sunt toți cuminți, ce să zic...!"

Am simțit cum mi se urcă tot săngele în cap. Mi-a stat pe limbă să-i spun că mai întâi, *pe timpul ei*, ar trebui să salute ... și, da, toți ceilalți copii erau cuminți, foarte cuminți în comparație cu al ei ... Dar, am zâmbit:

"Bună ziua și dumneavoastră! Știu că vă grăbiți, dar mi-ar face plăcere să servim o cafea împreună... Luați loc!"

S-a așezat vădit încurcată. Pe catedră așezasem două cești și un ceainic. Mirosea plăcut a cafea. În timp ce îi turnam cafea în ceașcă, i-am spus:

"Cum preferați ..."

A sărit ca arsă de pe scaun:

"Prefer să-mi ziceți direct, că oricum îmi ziceți numai ce vă place! ... lumea-i invidioasă și m-am obișnuit să-mi sară mereu cineva la beregata!"

"... cu zahăr sau fără zahăr?" - am continuat, încercând să fiu calmă și să-i zâmbesc în continuare.

"Cu zahăr!" - a rostit apăsat și s-a așezat din nou pe scaun.

A gustat din cafea, ridicând instant dintr-o sprânceană:

"Este bună, trebuie să recunosc! ... Și, de ce m-ați chemat?"

Am sesizat o schimbare de ton. Încurajată de impactul cafelei în schimbarea tonului și a atitudinii, am fost gata să dau drumul la avalanșa de plângerile ... Abia mi-am stăpânit impulsul de a-i însăra toate prostiile care le făcuse fiul ei. Mi-am amintit, însă, că nu eu stăteam de vorbă cu ea, nu eu cea furioasă și cea agasată direct de copiii care erau victimele lui Dany, nu eu cea presată de părinții acestora ca să iau *masuri*, nu eu cea care gândeam că l-a răsfățat în loc să-l educe ... Cu ea stătea de vorbă Doamna ... Doamna Învățătoare, cum îmi spuneau toți copiii, chiar și Dany.

Atunci, am scos din portofoliul lui Dany un desen.

"Uitați-vă cât de frumos desenează fiul dumneavoastră!"

S-a uitat mirată la desen:

"Este făcut de el?... că acasă nu prea face nimic ... și cu temele ne chinuim foarte tare..."

"Da, și nu doar acesta!"

I-am arătat și celelalte două desene.

"Vroiam să vă cer acordul ca Dany să coordoneze o expoziție de desene, o expoziție a clasei..."

"Sigur!" Părea mai mult decât încântată. I-am spus cam ce ar avea de făcut. Își nota riguros în agendă.

"Ca să aibă succes, va trebui să coopereze cu ceilalți copii ..." – i-am spus.

"Va fi puțin cam dificil ..." – a remarcat ea.

"Sunt convinsă că va reuși. Dumneavoastră puteți să-i explicați cel mai bine cum ar trebui să se comporte cu ceilalți copii ca să-l accepte. Și că nu ar fi tocmai în avantajul lui să le lipească gumă de mestecat în păr sau să le scrie cu marker permanent pe haine. Dumneavoastră conduceți o firmă, *știți mult mai bine ca mine* cum să-i convingeți pe oameni să colaboreze."

Dintr-o dată, nu se mai grăbea. Am savurat amândouă cafeaua, plănuind în amănunt expoziția ...

Reușisem! Reușisem să-mi stăpânesc reacția instinctuală, reușisem să-mi controlez emoțiile negative, reușisem să nu-i critic băiatul, unicul ei copil... centrul universului ei ... Reușisem să fiu Doamna Învățătoare!

Roaidele s-au văzut chiar de-a doua zi. Dany le vorbea copiilor, cu entuziasm, despre expoziție. Copiii păreau încântați și îl ascultau, fără să-și amintească de altceva. Una dintre colegie m-a oprit pe hol:

"Nu știam că ai de gând, dragă, să faci o expoziție de desene!"

"Nici eu nu știam, dar ieri nu mi-a trecut altceva prin minte ..." – i-am spus râzând.

14. Despre cum ... ar lipi guma de mestecat copiii școliți

Mai avea de mers câteva stații. Îi înghețase mâna pe bară. Încerca din răsputeri să nu-i dea drumul. Cineva îl împinse la un moment dat. Se lovi de bară și se strâmbă de durere.

"Ține-te, bă, că pică în nas!" – auzi o voce de copil în spatele său.

Se întoarse. Autobuzul era plin de copii. Pe mulți îi știa deja din vedere. Mergeau în fiecare zi la școală. Pe umerii lor atârnau ghiozdane mari. Păreau grele, judecând după postura copiilor...

"Mă scuzați..." – i se adresă cel care îl lovise.

"Nu-i nimic! – îi spuse, zâmbindu-i. Cred că și-e greu să-ți îți echilibrul atunci când frânează șoferul. Și mai ai și ghizdanul ăsta greu în spate..."

"Greu, greu tare! ... sare de 9 kile!"

"Ce cari în el?"

"Oho! – interveni celălalt copil – al meu are 10 kg jumate! dar ce nu cărăm! Numai la mate avem patru caiete, manualul, culegerea..."

"Da, aşa-i! – continuă primul copil. Și încă azi nici nu-i prea plin!"

"Să vorbești pentru tine! Uite, eu am sport, nici nu mi-a avut loc echipamentul în ghiozdan! Că azi avem și engleză... și acolo mai avem un caiet special, pe lângă ălea de teme și de clasă... Și facem și-un optional mișto, de astronomie... Ați auzit de planetele pitice Makemake și Haumea?"

"Da, dar ultima este 2012 VP113 ..."

"Ei! nu pe tine te-am întrebat, că și voi faceți astronomie!"

"Facem! Și mai studiem și info ... C++ ... deocamdată..."

Se uita mirat la copii. Auzea lucruri noi ... Îi trecu prin minte să-i felicite pentru căte știau și, mai ales, pentru dorința lor de-a învăța. Tocmai se pregătea să le vorbească ... însă îi rămaseră cuvintele pe buze: unul dintre copii își scosese guma de mestecat din gură și o lipise sub marginea scaunului din apropiere.

"Nu aşa se face! – îi șopti celălalt. Te-a văzut! ... pe mine nu m-ai văzut nici măcar tu!"

15. Despre cum ... să-l înveți pe copil să nu rateze nici o baltă

"Dă-te jos de-acolo! O să cazi și-o să te murdărești pe haine!"

Îi ignoră avertizarea. Dacă ar fi după mami, ar juca jocul "Samantha" la nesfârșit: "stai pe loc, nu te mișca!" Continuă să se urce pe pantă. Cu coada ochiului a zărit-o pe Mami cum se aprobia de el. Ca să ajungă mai repede în vârful dealului s-a lăsat pe genunchi și a luat-o de-a bușilea. L-a ajuns repede și l-a prins de haine.

"Stai! Îi-am spus să stai! ... M-am auzit când îi-am spus să nu te urci...?"

L-a tras după ea. Mergea repede, de parcă nu-i plăcea iarba. Nici gâzele ("nu pune mâna!"). Nici vântul ("vezi că răcești!").

Oare ce-i plăcea lui Mami?

El adora miroslul ierbii! I-a alunecat piciorul și a căzut. A profitat de cădere și și-a apropiat nasul de iarba. A! Uite o chestie verde, cu antene și picioare lungi! Ce-o fi? Cu o mișcare bruscă Mami l-a ridicat în aer. Apoi l-a așezat pe umeri. Îi plăcea și să stea pe umerii cuiva, tare fain se vedea lumea de sus ... dar mai mult îi plăcea iarba ... și băltile. Mai ales băltile! Tocmai le zărise.

"Vleau jos! ... melg io!"

"Bine, te las, dar să ai grija pe unde calci!"

Avea grija ... cum să nu? Era atent la toate băltile! Si, cum atinse pământul, o și zbughi direct în prima baltă! Începu să bată cu piciorul în apă, râzând cu gura până la urechi, amuzat de stropii care săreau în toate direcțiile.

"Ce faci?! Stai locului că te uzi! ... și îi-am mai dat și pantalonii cei buni! ... mâine cu ce te duc la grădi?"

Îl putea duce direct în pijama. Că și-așa trebuia mereu să o îmbrace la amiază. Si dacă ar fi stat numai în pijama, ce? Nu putea să învețe? Să cânte, să deseneze, să se joace?

Fugi la a doua baltă. Repede, repede, până nu-l prinde iarăși Mami.

"Mă, dar ești culmea! - țipă Mami la el. Dacă mai intri în apă, nu te mai las la desene!"

Luă mutrișoara de urgență și o privi direct în ochi. Așteptă până Mami ajunse lângă el și o prinse de mâna. Câțiva pași îi făcu alături de ea.

"Vezi că se poate...?"

O baltă ... și încă una ... și încă una ... Se apropiau de casă. Nu putea să le rateze pe toate! Dă-le-ncolo de desene! Că dintr-alea mai prinde și mâine, însă cu atâtea bălti n-o să se mai întâlnească aşa curând! Își desprinse mâna și se aruncă pe burtă în ultima ... Reuși să lovească apa cu palmele de câteva ori până îl luă Mami cu forță.

"Dacă muldărit, pot înapoi în baltă?"

"Nu!"

Uh! Ce categoric a sunat "nu"-ul!

Ajunsî în casă Mami îl certă, îi schimbă hainele și îi reaminti că-i pedepsit și nu-l lasă la desene.

Spășit, fericit că nu a ratat ultima baltă, intră în camera lui. Se apucă să construiască un turn din cuburi de lemn. Simți, la un moment dat, miros de prăjituri. Fugi în bucătărie. Mami pregătea ceva bun! Avea peste haine un sorț.

"De ce pui ăsta pe tine?" - o întrebă.

"Ca să nu mă murdăresc pe haine atunci când gătesc."

Aha! Doar de un sorț avea nevoie să nu-și murdăreacă hainele? Păi, de ce nu i-a spus și lui până acum?

"Vreau șolțu!... Un pic! Te log?"

Mami i-a prins sorțul. O porni spre ușă. Aproape că se împiedică în el de lung ce era!

"Unde te duci?"

"La bălti..."

16. Despre cum ... doar copiii au prieteni imaginari, nu și părinții

"Cred că fetița noastră își pierde mințile!" - rosti Nina de cum intră pe ușă.

"Da' ce-ți veni să zici aşa?"

Se descălță și își aruncă haina pe cel mai apropiat scaun.

"Ce cald e afară!" - încercă să-i distra gașca atenția.

Stătea încordată ca un arc. Ușor încruntată. Câteva lacrimi în colțul ochilor. Înseamnă că era ceva serios!

"Vorbește singură! ... La început am crezut că se joacă ..."

"Poate chiar se joacă! Are doar patru ani! Copiii de vârstă ei vorbesc și cu un perete!"

"Stai să-ți povestesc! Una-i când vorbește cu jucăriile, alta-i când vorbește în locul jucăriilor ... dar cu totul altceva este când vede fantome! Se întâmplă ceva cu ea! Prima dată (asta a fost în urmă cu două săptămâni!) mi-a spus că mai este o fetiță în casă. O fetiță blondă, cu rochie mov."

"O fi vreun personaj din desene ..."

"Ei, da! Mă lași să-ți povestesc? Nici pomeneală! ... O cheamă Mona. Cică stătea în beci și a venit după mine în apartament. Am fost să iau o sticlă de bulion și am lăsat-o puțin singură. Când am intrat pe ușă m-a și întrebă: cine-i fetiță de lângă tine? Am închis ușa și i-am spus că nu-i nimeni. Atunci s-a enervat, a început să plângă și a fugit în camera ei. Mai târziu am auzit-o râzând. Vorbea cu cineva. Apoi, când a venit la masă, a mai tras un scaun. A pus și-o farfurie, tacâmuri, mâncare ... și uite aşa am aflat de Mona."

"A vrut să te tachineze ..."

"Și nu mai pleacă? De două săptămâni?"

"Cine?"

"Mona!"

S-a așezat pe canapea. Se vedea că-i îngrijorată.

"Îi trece ..." - a vrut el să o consoleze.

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

"Nu știu ce să mai cred! ... Că devine mai complicat!"

"Ce?"

"Totul ... acum trei zile mai vorbea cu cineva. Un băiețel. Sandu. Îl băgase în baie. Să-l spele. L-a găsit lângă tomberoane. Iar ieri a stat mai bine de un sfert de oră pe covor ... se uita la patul ei, chicotind din când în când. Am întrebat-o ce face. Se uita la Mona și Sandu cum încercau să se dea peste cap. Ea îi învățase!"

"Se joacă! N-o lua și tu în tragic!"

"... iar astăzi, când m-am așezat pe canapea, a început să țipe că l-am turtit pe Bubu, că m-am așezat pe el și că-l sufoc! M-a împins și a luat pe cineva în brațe. Plângea. Dar plângea pe bune! Peste câteva minute vorbea cu Sandu, îl ruga să fie cu ochii pe Bubu ca să nu-l strivesc eu."

Roxi a apărut în sufragerie. Veselă, i-a sărit în brațe tatălui ei.

"Îmi prezintă și mie prietenii tăi?" - a întrebat-o el, strângându-o la piept.

"Mami ți-a prezentat prietenii ei?"

"Mami ... are prieteni? Aici, acasă?"

"Da! Numai că nici mie nu mi i-a prezentat. Și n-am reușit să-i văd ... deși îi pândesc. O aud doar când vorbește cu ei ... cel mai adesea li se plânge ... zice: uite, mi s-a tăiat și maioneza! sau: băi, dar ieri n-am spălat vasele? ... astea cine le-o fi pus aici, ai idee? ... și tot aşa, toată ziua ..."

17. Despre cum ... prea strâns ne ținem copilul de mâna

"Te-ai încălțat? ... ți-ai luat pachetul de pe masă? ... sticla cu apă ți-ai pus-o în ghiozdan?"

De sticlă uitase. Și-o umplu repede cu apă și o așeză cu grijă în buzunarul lateral.

"... mai ai șervețele?... și pentru nas? și umede?"

Verifică. Da, mai avea.

"Te-ai încălțat?"

"Imediat ..."

"Telefonul? ... mai are baterie? ... cât la sută, te-ai uitat?"

În fiecare dimineață întrebările curgeau ca un torrent spre ea fără să apuce să răspundă. Doar dădea din cap din când în când, afirmativ.

"Mănușile? ... Caietul de teme la matematică?" – continua mama în timp ce coborau în fugă scările.

"Astăzi ai sport?"

A dat din cap că da. Din reflex.

"Hai înapoi după trening!" – ca aruncată de un resort invizibil, mama era deja în fața ușii.

"Nu am sport..." – abia apucă să strige.

Mama se opri cu mâna pe cheie, gata să descuie.

"Păi, n-ai zis că ai?"

"N-am zis... am dat din cap."

"Ai sau nu?"

"Nu."

"Bine!... hai, că întârziem!"

A vrut să-i spună că mereu porneau mult prea devreme, aşa că nu prea aveau cum să întârzie... Dar mama o prinse de la mână și o trăgea după ea, alergând spre stația de autobuz.

"Telefonul mai are baterie?... să nu-ți prind părul cu o agrafă?... nu-ți tragi căciula mai pe urechi?..."

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

O strângea prea tare de mâna. Aproape că-i amortiseră degetele. Trecură strada. Se împiedică și era gata să cadă. Auzi un claxon. Mama o trase pe trotuar.

"Offf! Nu pot să cred! Uite, tocmai a trecut autobuzul! ... Îți-am spus să te uiți și-n stânga și-n dreapta când treci strada! Să te asiguri și tu! și să faci pașii mari! Să fii atentă pe unde calcă și să ..."

Ar fi vrut ... să ar fi uitat de mașini și-n stânga, și-n dreapta... dar aşa de tare o duruse mâna, încât închise ochii ... și nu a mai văzut nimic, s-a lăsat doar tărâtă în direcția durerii... De aceea se și împiedicase. De aceea își uita mereu acasă câte ceva. De aceea ...

Sosi un alt autobuz. Nu așteptaseră nici cinci minute. Urcă. Vru să se prindă de bară, însă nu reușești. Își privi degetele. Încă mai simțea strânsoarea mamei. Autobuzul porni și se dezechilibrează. Mama o prinse să nu cadă.

"Ce te-ai face dacă nu te-ăștine eu de mâna?" – auzi vocea mamei.

"M-ăș face ... mai atentă?"

18. Despre cum ... copilul care mănâncă singur o prăjitură a făcut un pas spre autonomia individuală

Nu-și putea lua ochii de la masa vecină.

"Andy, nu-i frumos să te uiți aşa la oameni! Ce-or să creadă?... Sau vrei o prăjitură ca aceea, cu ciocolată?"

Nu i-a răspuns. Şi-a întors privirea spre propria farfurie. A rezistat câteva secunde, apoi din nou s-a uitat la celălalt copil.

"Andy!!!" - îl strigă șoptit mama, cu un ton de reproș.

"De ce nu îi dă mămica lui să mănânce?"

"Nu ştiu... Hai, deschide gura!"

Ascultător, deschise gura și luă bucătăica de prăjitură din linguriță. Rămase nemîscat, cu mașinuța în mâna stângă, cu prăjitura în gură și cu ochii la celălalt băiat.

"Mestecă, ce faci?"

Înghiți prăjitura fără să o mai mestece.

"Încă o linguriță..."

Deschise gura fără să își mai privească mama. Copilul de alături era într-un scaun cu rotile. Mâna dreaptă o ținea ușor răsucită și nu o mișca deloc. Cu mâna stângă se străduia să ia câte o bucătică din prăjitură. Uneori încerca și de trei-patru ori până reușea. O ținea în linguriță și își apleca ușor capul spre ea. Părea să-i fie dificil să își ducă lingurița spre gură. Nu se enerva. Zâmbea. Când reușea, mama lui îi spunea imediat "ești minunat!". Si nu înțelegea de ce nu-l ajută ... și de ce îl lasă să se chinuiască atâtă...

"Încă o linguriță ..."

"De ce nu-l ajută?... Abia a mânca un pic din prăjitură..."

"Ți-am spus că nu știu! Si, te rog, vorbește mai încet ... poate ne aude!"

Când doamna de alături a plecat la toaletă, se duse imediat lângă băiat:

"Hai, repede! Deschide gura! Te ajut eu! Până se întoarce, apuc să-ți dau toată prăjitura!"

Băiatul a început să râdă. Râdea în hohote. Fu derutat și nu știu ce să mai facă. Râse și el.

"Trebuie să învăț să mănânc singur prăjitura - ii spuse băiatul vesel, cu fața încă brăzdată de zâmbete. Atât cât pot. A mă descurca singur înseamnă să fiu liber. Când îmi va fi poftă de o prăjitură care se află lângă mine, voi putea să o mănânc fără să o mai chem pe mama. Adică voi fi liber să o mănânc atunci când voi vrea eu, nu când vrea mama să mi-o dea..."

Se întoarse la locul lui. Avea ochii în lacrimi.

"Lasă! Nu-i nimic dacă te-a refuzat! Vei găsi destui oameni care vor avea nevoie de ajutorul tău!"

"De fapt, eu am nevoie de ajutor ... nici măcar o prăjitură nu pot să mănânc singur!"

19. Despre cum ... nu ai un copil perfect, dar ai unul fericit

O aştepta, ca în totdeauna, în faţa porţii alături de ceilalţi părinţi. Din mulţimea de prichindei se desprindea câte unul, îşi căuta cu privirea părintele şi se îndrepta către acesta. Astăzi toţi aveau în mână o foaie A4. Mulţi aveau pe chip o tristeţe pe care începuse să o ştie: "Iar au dat astăzi test!" - îşi spuse.

"Uite, dragă, pentru ce i-a scăzut calificativul!" - auzi în spatele ei vocea unei mămici, supărată după ce a văzut foaia copilului. "Fii atentă şi tu! Pentru o literă scăpată?... şi cuvântul ţăsta de ce i l-a subliniat? că e scris corect!... a! şi uite! ţăsta nu e sinonim...? că i l-a tăiat... şi sigur i-a scăzut ...!"

Se întoarse uşor şi trase cu coada ochiului pe foaie: (- FB). Băieţelul se juca cu o pietricică, privind asfaltul. Dar ea ştia că ochii aceia, aparent cu o privire absentă, purtau tristeţea că şi-a dezamăgit părinţii.

"Da, tu! Ai dreptate! ... Uite pentru ce i-a dat B la a mea! ... Vezi? Spune şi tu!... a luat cel mai mare punctaj din şcoală la concurs, ştii şi tu ... şi pe testul ţăsta are doar B?"

Fetiţa care-i stătea în stânga avea ochii roşii. Plânsese.

Dintr-un alt colţ auzi un părinte, vădit supărât şi el:

"Lasă, mă, că trebuie să meargă cineva şi cu caprele! Cu S acolo ajung oamenii..."

"Eu mă duc să o întreb pe Doamna pe ce criterii a dat calificativele... vii cu mine?" - o auzi din nou pe prima mămnică.

"Vin, tu! Hai!"

Simţi cum cineva o trage de haină. Se întoarse. Un cap ciufuit şi doi ochi jucăuşi:

"Mergem şi prin parc un pic?" - o întrebă, intinzându-i foaia cu testul.

"Sigur! ... ce-ai mai făcut astăzi la şcoală?" (Pe foaie zări un B, împachetă foaia cu grija şi o aşeză în geantă).

"Doamna a zis o mulțime de chestii faine... a fost interesant la mate, că ne-a învățat un cuvânt ciudat, îi zice *corespondență* ... ca să de-l folosești tu când vin scrisorile ... da' m-am prins că nu înseamnă același lucru ... m-am jucat cu Alex în fiecare pauză... e super tare tipul, m-a făcut să râd cu lacrimi, parc-ar fi actor ..." (Îl știa pe Alex. Era băiețelul care încă se juca cu pietricica, mutându-o de colo-colo cu vârful pantofului.) Turuia veselă.

Cele două mămici, care nu plecaseră încă după Doamna, povesteaau tot supărare. Vorbeau de activitățile extrașcolare, ceva de patinaj, pian, șah ... Copiii gravitau în jurul lor, nerăbdători să plece odată din fața școlii, indiferent unde, doar să plece. Mai auzi "... a luat premiul I la concursul de șah ..." în timp ce se îndepărta cu pași repezi, urmându-și fetița care sălta ca un ied prin iarba proaspătă, nerăbdătoare să ajungă în parc.

20. Despre cum ... doar părinții sunt "mareșali ai educației"

Mădă auzi soneria. Se șterse repede pe mâini de făină și fugi să deschidă. Sigur era Ioana.

"Hei, salut!... – o întâmpină aceasta veselă, de cum deschise ușa. Nu ne-am mai văzut de-un veac!"

Se îmbrățișară în prag.

"Intrați, intrați!"

Ioana venise cu fetița cea mică, Vio, de-o seamă cu băiatul ei.

"Gore, a venit Vio!" Copiii se priviră timid pentru o secundă și o zbughiră la joacă.

"Ia loc! O cafea? Un ceai?"

"Cafea. Fără zahăr. În la siluetă ... Și? Ce-ai mai făcut între timp? Unde ți-ai dat copilul la școală?"

"În cartier."

"În cartier?... de ce nu l-ai dat, fată dragă, în centru? Că ăștia în cartier nu fac deloc școală! Nimic nu-i învață!..."

"Dacă el vrea să învețe, învață oriunde. Dacă nu, poate să fie și la școala de genii, că tot la meditații ajunge!"

Ioana se opri brusc.

"Dar fără meditații nu reușești nimic! nu vezi, unii își meditează copiii încă din clasa I!"

"Repet, dacă un copil vrea să învețe și își face zilnic temele, nu are nevoie de meditații ..."

Simțindu-se cu musca pe căciulă, Ioana schimbă vorba:

"Eu am dat-o la intensiv engleză. Îi rupe învățătoarea cu temele! Cam 3-4 ore face teme în fiecare zi! Dar al tău?"

"Maxim o oră ..."

"Ei, ți-am zis eu! – sări Ioana repede."

"Ce?"

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

"Cum ce? Că nu fac școală în cartier! ... Vai, tu, Mădă! Da' bune-s brioșele astea cu brânză! Să-mi dai și mie rețeta."

"Gore le-a făcut. A luat singur rețeta de pe net. Eu doar le-am copt."

"Pe bune? ... Sunt delicioase!"

"Ce-s delicioase?"

"Brioșele cu brânză. Ce cauți în sufragerie? Vrei ceva?" - întrebă Mădă, mai mult surprinsă că nu l-a auzit când a venit.

"Am vrut să merg la toaletă, dar este un pic ... murdară ..."

Ioana se înroși brusc. O văzuse pe Vio, cu ceva timp în urmă, mergând la toaletă.

"Vio! ... - strigă după fată. De câte ori ți-am spus să tragi apa la toaletă și să dai cu peria?"

Intră repede în baie, curăță și-l chemă pe Gore:

"Gata! Poți s-o folosești."

Au reluat firul conversației și au povestit câteva ore. La un moment dat, Ioana s-a ridicat:

"Am stat destul. Trebuie să mai merg și pe-acasă ..."

Mădă zâmbi:

"Cum vrei. Mă duc să-i chem pe copii."

Ioana o urmă. Intră și ea în camera lui Gore. Fu surprinsă de ordinea din cameră și de numeroasele machete din carton. Apoi, zări pe pat o carte de Jules Verne, ediție pentru copii.

"Cine citește în franceză?"

"Eu!"

"Hm! ... faci brioșe ... citești în franceză ... construiești machete ... și ordine în cameră ... Unde-ai învățat toate acestea? La școală? Sau acasă?"

"Oriunde. Dacă vreau, învăț oriunde! Am doi măreșali care se ocupă de educația mea și mă ajută să-mi rânduiesc programul."

Se întoarse spre Mădă:

"Șmecher! N-ai zis nici pâs că-l dai la meditații!"

"De zici tu ..."

"Unde faci meditații?" - îl întrebă pe Gore, înălțându-se pe vârfuri ca să privească peste Mădă.

"În oglindă! - răspunse copilul, râzând. În oglindă meditez!"

21. Despre cum ... prea săraci suntem ca să ne facem patul dimineață

Auzi pași care se îndreptau spre camera sa.

"Ufff!... deja vine să mă trezească ..."

Ușa se întredeschise ușor. Încă mai spera! să fie curentul ... sau un spiriduș ... Dar, nu! Ușa fu deschisă larg de mâna mamei. Aceasta zăbovi în prag preț de o secundă, apoi se apropiere de patul lui, îl ciufuli și-i spuse bland:

"Trezirea! ... trebuie să mergem la școală!"

Se întinse sub pătură. Nici nu îndrăznea să deschidă ochii. Noaptea era acolo, sub pleoape. Dacă pleca, pleca cu somn cu tot, iar el trebuie să se apuce de treabă.

"Sărăcuțul de tine! Mi-e și milă să te tot trezesc dimineață! Încă ți-e somn, aşa-i?"

"Mai lasă-mă un pic..."

"Te-aș mai lăsa... mi-e teamă c-o să întârziem ..."

"Bine, bine!"

Coborî din pat cu ochii închiși. Abia își nimeri papucii. Porni spre baie și se împiedică.

"Sărăcuțul de tine! Atât ești de obosit, că nici nu te poți ține pe picioare!"

Mama îl ridică în brațe, îl pupă zgomotos pe obraz și-l duse direct în baie. Nu-i spuse că el avea ochii închiși și că de aceea se împiedicase.

"Spală-te repede, fă ce ai nevoie și lasă aşa, că strâng eu ..."

Din baie, înapoi în cameră. Pe marginea patului îl așteptau hainele. I le pregătise mama. Începu să se îmbrace încet. Cât putea el de încet. Nu dură mult și, cum spera, mama se oferi:

"Hai, că te îmbrac eu! Sărăcuții de voi! Vă trezim devreme, vă punem ditamai ghiozdanul în spate și ... la școală!"

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

Când fu gata, o porni spre bucătărie. Tati nu terminase micul dejun și încă mai aranja pe farfurie câteva bucăți de cașcaval. Îi era foame și începu să mănânce cu poftă, repede.

"Încet, dragul lui mama! Încet! Poate te îneci! ... sărăcuțul de tine, atâta te zorim, că nici să mănânci liniștit dimineața nu te lăsăm!"

Porniră spre școală. Autobuzul aglomerat îl amuza întotdeauna. A! Uite-o și pe colega ... Se apropie de ea:

"De ce ești supărată?"

"M-a certat mama ... că nu-mi fac patul ... Tu îi-l faci?"

"Nu. Eu sunt prea sărăcuț să-l fac ..." "

22. Despre cum ... percep copiii calificativele

De cum zări poarta, o zbughi de lângă Buni și se opri direct în bucătărie.

"Mami! Mami! ... am luat un FB!"

Era primul calificativ. Emoționată, căută prin ghiozdan fișa. I se împăienjeniseră ochii și o găsi cu greu.

"Uite!" - iî întinse mamei, mândră tare, foaia. Radia de fericire.

Mama examină fișa, o întoarse pe verso, pe față, iar pe verso ... Apoi rosti scurt:

"Este minus FB..."

Ei, cum aşa? Că doar nu-l luase cineva de-acolo! Luă foaia, se uită și ea. Răsuflă ușurată:

"Aici sunt scrise două litere: F și B!"

"Și au un minus în față."

"Poate-i o liniuță, ca la lista ta de cumpărături!"

"Minus!... uite, ai făcut două greșeli ..."

"Dar nu sunt importante! Pe foaie scrie FB."

"Cu minus. Adică, spre B."

"N-are cum! Scrie FB. Și FB este FB și atât!"

"FB primești atunci când nu ai greșeli, când rezolvi totul și doamna nu corectează nimic ... Și mai poți primi FB și cu plus sau cu steluță, atunci când ai făcut mai ..."

"Stai!"

Se gândi puțin.

" ... să zicem că în loc de FB tu îmi dai o prăjitură. Cum poți să-mi dai prăjitura cu minus, plus sau steluță? Dacă mi-o dai, înseamnă că am făcut corect!"

"Nu înțelegi! Tu ai două greșeli ..."

"Da, am două ... Știu! Dar, dacă în loc de calificate mi-ai da prăjituri, ce aş primi ... pe foaia asta cu două greșeluțe?"

"Tu ce ți-ai da ...? că tu ai adus în discuție prăjiturile ..."

"Păi, foarte simplu..."

"Hai! Să te-aud!"

"Dacă fac aproape totul, îmi dai prăjitura, fiindcă m-am străduit mult ... și-s mică ... și știi că știu ce am greșit ... Dacă fac jumătate sau aproape jumătate corect, îmi dai jumătate din prăjitură. Dacă fac un pic, dar mulțumitor, am habar de ceva - îmi dai doar să gust (ca să știu ce am pierdut și data viitoare să mi-o doresc pe toată!) Și dacă nu am făcut nimic, pui prăjitura în frigider. Dacă o știu acolo, mă voi strădui să fac corect ..."

"Cum să-ți explic? nu se poate compara calificativul cu prăjitura..."

"De ce? că nu-i poți pune tu un minus pentru două greșeluțe? ... Când zici minus este ca și când, după ce am primit prăjitura, cauți să-mi demonstrezi că nu o merit ... iar eu încep să nu mai vreau să o mănânc ..."

23. Despre cum ... merge un copil vesel la școală

Obosise. Era o oboseală plăcută. Drumul lung, prin frig, cu ghiozdanul greu în spate, nu i se părea o corvoadă. Abia aștepta să vină la școală. Iubea senzația aceea unică pe care o trăia atunci când deschidea ușa clasei: aerul Cald și mângâia obrajii...

Fugi direct în bancă, își așeză ghiozdanul pe spătar și se ghemui pe scaun. Ce bine ar fi să poată rămâne toată ziua la școală! Așa o senzație plăcută mai avea seara, când, sub pătură, începea să se încălzească și simțea cum îl cuprinde somnul...

Doi colegi se apropiară de el, chicotind. Șușoteau ceva între ei. N-a înțeles ce.

"Bă! Ce ghete ai!" - rosti tare unul dintre ei.

"Salutare!" - răspunse el, la fel de tare și bucuros că-l bagă în seamă. Apoi începu să râdă: "Da' nu-s ghete, îs ciubote!"

Una dintre fete îl puse în gardă:

"Vezi că râd de tine ..."

"Păi râd ... cum să nu râdă? Și eu râd! Că n-or mai văzut ciubote ... și-or crezut că am ghete!"

"Nu contează cum se numesc, ei râd de tine că portă ..." - încercă fata să-l lămurească, însă fu întreruptă de unul dintre băieți:

"Și hanoracul de unde îl-ai luat?"

"Din dulap ... De ce întrebî? tu nu-ți ții hainele-n dulap?"

"De la ce firmă ..." - și șopti fata.

"D-apăi, de-ar cunoaște firmele, n-ar mai întreba ... dacă nu știe firmele, și de i-oi zice eu tot n-a știi de unde l-am luat ... "

Fata se înveseli. Între timp, în jurul lor se mai strânseseră câțiva.

"L-a luat de la Molly-Shop!" - se auzi vocea altei fete.

Copiii râdeau cu lacrimi. Știa că râd de el - cum să nu știe? - însă măcar râdeau ... pentru câteva momente și uitase că nu a mâncat nimic.

Când veselia era mai în toi, a intrat doamna:

"La locurile voastre!"

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

În îmbulzeala creată simți un măr în mâna stângă. De la fata cu Molly-Shop-ul. Îl ascunse în buzunar.

"Cine nu și-a făcut tema ...?"

"Eu!" - spuse repede și ieși direct la tablă.

Colegii îl priviră speriați și ușurați.

"Ești nebun, frate!" - îi șopti cineva.

Aștepta cu markerul în mâna.

"De ce nu ţi-ai făcut tema?"

"Ieri aveam mânile prea înghețate și nu am reușit să țin creionul în mâna. M-am uitat peste exerciții și s-ar putea să ..."

"Inedită scuza ... Scrie!"

Doamna i-a dictat un exercițiu. L-a rezolvat repede. I-a mai dat unul. Și încă unul. Îi plăcea la tablă, i se părea că-i mai cald acolo ca în restul clasei. Poate că din cauza emoțiilor... Nu conta. Zâmbi și scrise mai departe.

"Dacă mi-l rezolvă și pe următorul ...!"

Încercă. Scrise. Șterse. Mai scrise ceva ... Și, dintr-o dată, cifrele începură să curgă de la sine ...

"Bravo! Ai un zece!..."

Când se întoarse în bancă unul dintre colegi rosti:

"Bă, tie chiar îți place matematica!"

Se întoarse spre el, zâmbind:

"Nu știu... Mă joc doar cu cifrele, că alte jucării nu am acasă..."

24. Despre cum ... să nu fii șeful copilului, ci prietenul lui

"Hai, hai! Mai repejor, că întârziem!" – îi răsună în urechi glasul cristalin al mamei.

Stătea pe marginea patului, cu picioarele pe jumătate băgâte în papuci, moțăind. Mai venise de două ori în cameră să o trezească. Prima dată - reușise să iasă de sub pătură. A doua, să se ridice. Acum încerca să-și ia avânt să se ridice. Se trezise din prima, însă îi plăcea să mai tragă de timp. Ar fi avut chef să se joace cu păpușile.

"La baie! Ce mai așteptă?" – auzi îndemnul mamei.

Intră în baie. Aici avea, în fiecare dimineață, o oază de liniște ... cam 5 minute. Ca de fiecare dată, mami bătu în ușă:

"Ești gata? ... că trebuie să intru și eu..."

Ieși. Mami stătea în ușă. Vru să o ocolească.

"Unde te duci, domnișoară? Nu te-ai pieptănat! Vino să-ți aranjez eu părul! ... Măcar te-ai spălat pe ochi? ... Dă să văd! ... da, te-ai spălat... Vezi că este rece azi, să-ți iezi tricoul roz, cu Kitty Kat ... ștrampii cei gri, cu steluțe ... sarafanul ..."

"Știi ce?! – izbucni brusc. M-am săturat să tot faci pe șefa cu mine în fiecare dimineață!"

"Adică?"

Sesiză o urmă de iritare în vocea mamei. Furtună la orizont! Nu mai putea da înapoi. Începu să turue:

"Îmi dai ordine mereu! Dă-te jos din pat! Intră la baie! Ieși de la baie! Ia tricoul ăla! Ia ștrampii ăia! Mestecă mai repede! Încalță-te! ..."

"Îți dau ordine, nu?... Ia descurcă-te, fată dragă, singură! Să vedem cu ce te îmbraci!"

Mama ieși furioasă din cameră. O auzi bombănind:

"Îi sprijini în toate cele, faci totul pentru ei și, auzi! Care-i răsplata!

Faci pe șeful! Lasă, că vezi tu șefie de-acum încolo..."

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

Deschise ușile de la dulap. Privi îndelung rafturile. Vai, câte haine! Cu ce i-o fi spus mami să se îmbrace? Na, că a uitat! Privi pe geam. Cald? Frig? Nu-și putu da seama. Vedea doar că nu plouă. Prea devreme ca să fie soare. Deci: cald? Frig? La grădi știa că este cald, dar pe drum, până acolo? Oftă. Mai privi rafturile, poate-poate își aduce aminte...

"Mami!..." – strigă dulce, cât putu ea de dulce.

Mama nu-i răspunse. O supărase, deci ar fi cazul să insiste:

"Mamiiii! ...Maaaami! hai, acum, te rog! Și fi-mi o prietenă bună!"

Mama apăru în pragul ușii. Îi spuse repede, ca să nu-i dea timp să comenteze ceva:

"Acum fi-mi o prietenă bună și sfătuiește-mă cu ce să mă îmbrac!"

25. Despre cum ... vorbele "sărut mâna, mamă!" au dar vindecător

Se opri din joacă și ciuli urechile. Ascultă atent. Nu, nu se auzea nimic. I se păruse că cineva plânge.

Începu din nou să se joace cu cele trei mașinuțe. Și totuși ... cineva plânghea! O fi iepurașul pe care l-a aruncat ieri sub pat? Se ridică, îl căută și - grijiliu - îl așeză pe fotoliu, între perne. Se reîntoarse la mașini. Suspinea continuau. Privi derutat prin cameră. Pe altcineva nu-și amintea să fi supărat!

"Poate că nu de aici se aud!" - îi trecu prin minte.

Deschise ușa camerei. Rămase în prag și ascultă. Auzi mai tare suspinea. Deci, nu în camera lui era cineva supărat...

Porni spre sufragerie. Acolo plutea doar un miros plăcut de plăcintă cu mere. În rest, liniște. Se roti pe călcăie (adora modul cum îi alunecau șosetele pe parchet când făcea asta!) și se îndreptă spre bucătărie. Aici clocotea o oală pe aragaz. Nu... nu acesta părea să fie zgomotul identificat de el. Oala mai mult șuiera ...

A! O fi cineva în baie? Se apropie de ușă. Bătu.

"E cineva ... ?"

Își lipi urechea de ușă și ascultă. Nimic! Vru să se întoarcă în camera lui, însă, când trecu prin dreptul camerei părinților, auzi și mai clar suspinea. Se înălță ușor pe vârfuri și privi prin ușă întredeschisă. Mami plânghea! Intră în cameră:

"De ce plângi?"

"Am tocăt prea multă ceapă și îmi lăcrimează ochii! ... Du-te și joacă-te liniștit!"

Da, sigur! Cine s-o creadă? Și cine se poate juca liniștit? ... Că doar văzuse și el că avea o mâna bandajată!

"Te-ai lovit?"

"Un pic..."

Aha! De-aia plângе! ...

"Doare?"

Își aminti cât de tare îl duruse pe el genunchiul când căzuse pe aleea din parc. Mami îi suflase atunci peste rană și îi dăduse un pupic. Iar durerea îi dispăruse ca prin farmec! Se aplecă spre mâna bandajată a mamei și o sărută:

"Mai doare? ... pupicul meu e mai mic și poate nu-ți trece din prima!"

Uite că zâmbește! Semnul clar al vindecării!

"Mai dau un pupic?"

"Nu! ... parcă nu mă mai doare aşa de tare ..."

Plecă să-și continue joaca. În timp ce se juca îl cuprinse o ușoară neliniște: dacă pupicul lui fusese, totuși, prea mic? Pâș-pâș se strecură până lângă mami. Încă mai avea lacrimi în ochi.

"Un pupic?" - șopti el.

"Hai la masă! ..." - îi spuse aceasta, în loc să-i răspundă la întrebare.

Mâncă frumos, urmărindu-o printre gene. De ce-și srânge mami buzele?... Așa făcea și el când mâncă lămâie. Ah! Înseamnă că pe mami încă o mai doare ...

Se ridică de la masă, își duse farfuria la spălat și își scutură ștergarul de firimituri.

"Sărut mâna, mami!"

Brusc nu mai simți nimic sub picioare. Mami îl ridicase în brațe. și atunci fu sigur că nu pupicul lui, ci vorbele au avut efect!

26. Despre cum ... să-i răspundeți copilului când o să vă întrebe cum l-ați făcut

Ușa fu trântită de perete și în pat ii sări un ghemotoc ciufulit:

“Mami, mami! ... eu de unde vin? Cum m-ați făcut pe mine tu și tati? ... că aşa mi-a zis Ela, că mami și tati fac copiii ... dar Vasi zicea ceva de berze ...”

Își trecu palmele peste ochi. Se trezise brusc și era buimacă. Încercă să mai tragă de timp:

“Ce zici tu acolo?”

Ghemotocul șopâia de zor prin pat. Se încorda ca un arc și, în secunda următoare, țuști!

“Cum m-ați făcut?”

Își așeză perna de tăblia patului și se rezemă de ea. Era weekend, sperase să doarmă mai mult. Nici o șansă cu ceasul acesta cu alarmă! De afară soarele se strecuă în cameră printre draperii.

“Cum m-ați făcut? Åäää? Zi-mi! Zi-mi!”

“Dacă stai locului, îți spun!”

“E ca o poveste?” – râse fetița și se așeză turcește pe cealaltă pernă.

“Da ... ca o poveste ...”

Fetița își dădu la o parte părul ce-i căzuse pe ochi și îl trecu pe după urechi.

“Să te văd mai bineee! – spuse mărindu-și ochii. Si să te aud mai bineee!”

“Îți aduci aminte când am pus împreună grâul în ghiveci?”

“Daaaa ... ca să avem ceva verde de Anul Nou!”

“Și cum l-am pus?”

“Am luat un ghiveci ... eu am vrut unul roșu, tu unul maro ... și până la urmă tot eu l-am ales pe cel galben ...”

“Și ... ?”

“Și, cu o lingură, l-am umplut cu pământ. Apoi, boabele de grâu le-am pus în pământul din ghiveci. Am avut grijă de ele și a crescut grâul!”

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

"Vezi? ... Cam aşa a fost şi cu tine: burtica lui mami este ca un ghiveci, unul mai mare ..."

"Pe care l-am ales tot eu? ... Ai pământ în burtică?"

"Nu! ... acolo este ca un fel de plăpiumioară ..."

"A! Ca să stau cuibărītă la căldură!"

"Întocmai ... Iar tati a pus boabele ..."

"Boabe de om, nu-i aşa? ..."

"Da! ... vino-ncoace, bobule de om, să-ti dau un pupic pe năsuc!"

"Şi tati ţi-a dat să mănânci mult, şi ai stat la soare ... Prinde-mă, dacă vrei să-mi dai un pupic!" – şi fugi spre sufragerie.

Porni după ea. Mimă că se mişcă mai greu şi că nu o poate prinde. Fetiţa râdea mai să se dea de-a dura!

"Ce-i atâtă tevatură?" – se auzi o voce din bucătărie.

"Tati! Tati! Mi-a spus mami cum m-aţi făcut voi doi!"

Soţul îi aruncă o privire derutată.

"Nu-i cam devreme?" – întrebă el, cu un nod în glas.

Ea îi zâmbi şi vră să-l liniştească, dar fetiţa turuia veselă:

"Devreme? Că-i trecut de opt ... Mi-e foame! Ce avem la micul dejun? Că bobul de om are o poftă ... mare, mare de tot! Ar mânca frigiderul întreg!"

El continua să o privească neliniştit. Îi şopti:

"Nu-ţi face griji! ... Îți explic mai târziu."

27. Despre cum ... să te împrietenești cu un copil care minte

Schimb de suflete ... Ideea i se păruse de-a dreptul stupidă. Cine ar fi crezut că va deveni atât de amuzantă? O frapa, pur și simplu, situația! Uitase cum este să stai o zi întreagă fără griji!

"Ce faci?" - o întrebă fata ei, vădit iritată.

Nu o auzise întrând în cameră. Ha! Și-a luat rolul de mamă în serios! Să o surprindă dacă învață sau nu! Interesant i se părea faptul că tresărise. Înseamnă că și ea își trăia rolul de adolescentă!

"Adică?" - făcu o figură mirată.

"Cum,adică? ... Ce faci?"

"Învăț!" - răspunse ea, cât putu de calmă.

"Hai, că ești culmea! Cât tupeu! Erai pe facebook!"

"Adică?" - îi întoarse ea întrebarea.

"Te-am văzut activă pe facebook!"

"Și?"

"Păi, nu aşa ne-a fost înțelegerea!"

"Dar cum ne-am înțeles?"

"Când ţi-am propus jocul, ca să-ți demonstrez că am dreptate, ne-am înțeles că faci temele în locul meu! iar eu să fac în locul tău ceea ce faci tu de obicei!"

"Aşa, şि? ... cu ce am încălcat înțelegerea?"

"Mi-ai dat o listă kilometrică și stai pe facebook! ... de ce nu-mi faci temele? ... că eu ţi-am pus masa, am spălat vasele, am întins rufe la uscat, am udat florile, am tocăt legumele pentru salată ..."

"Care teme?"

"Pentru mâine! La matematică, la geografie ... Ţi-am scris pe-o foaie! Unde ai pus-o?"

"A! ... foaia aceea? ... am crezut că glumeşti!"

Fata avea lacrimi în ochi. De ciudă. De furie. Scrâșni printre dinți:

"Să glumesc? ... ai zis că-mi faci temele!!!" - urlă ea.

"Ai zis că nu ai teme! Iar acum, conform înțelegerii, eu sunt tu și fac ceea ce faci și tu în fiecare zi!"

"Când am zis că nu am teme?"

"Când ai venit acasă ... Te-am întrebat ce ai mai făcut astăzi la școală, cu cine te-ai mai jucat, dacă ai teme ..."

"Dar ți-am scris pe o hârtie!!!"

"Am luat de bună vorbele tale, dinainte de joc. Tu ai avut ideea cu schimbul de suflete. Și când mi-ai dat hârtia, m-am gândit că mi-o dai doar aşa, ca să fac și eu niște teme ... Sau m-ai mințit că nu ai teme?"

"Ok, ok! ... și cu temele mele, până la urmă, cum rămâne?"

"Care teme? ... că nu am primit nici măcar o temă! ..."

Se uită direct în ochii fetei când îi spuse aceste cuvinte. Îi vedea pe față surprinderea, furia, neputința. Nu mai putea da înapoi. Continuă, la fel de sigură pe sine:

"Profa de geogra se grăbea și nu ne-a mai dat temă. Profu de mate a zis că rămâнем la aceeași lecție. La engleză ne-a zis că numai cine vrea să facă o compunere ..."

"Îți bați joc de mine? ..."

Fata începu să plângă. Tristețea fetei o înduioșă. Avu un moment de ezitare. Cât pe ce să renunțe. Simți, însă, că trebuie să-și joace rolul până la capăt:

" ... iar la istorie am avut doar câteva rânduri și ..."

"Oprește-te, te rog! Poți să fii din nou tu?"

Ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, o întrebă:

"Ce vrei să mănânci la cină?"

Fata își șterse lacrimile.

"Orice. Oricum, am pregătit legume pentru salată și am curățat niște cartofi ..."

"Mă duc să-i prăjesc."

"Și cu temele mele ... cum rămâne?" - rosti șoptit fata.

Își strânse copila în brațe:

"Pun cartofii la prăjit și vin să te ajut!"

28. Despre cum ... află un copil de 4 ani de ce l-au făcut părinții

Turnul i se dărâmă. Izbutise, totuși, să așeze unsprezece cuburi unul peste altul. Îi plăcea foarte mult să numere cuburile și să le clădească ... Nu stătu prea mult pe gânduri. La treabă! Alt turn, altă victorie!

Construia de zor, când o auzi pe mami strigându-l să-i aducă eșarfa de pe pat, din camera ei. Ufff! Câte cuburi numărase? Uită.

"Jo!" - îl strigă din nou.

Așa îl alinta ...

"Jo! Mă auzi? Am un pic nevoie de tine ..."

"Imediat!"

"Ufff! Câte cuburi numărase? Se uită la turn. Începu să le numere.

"Jooo! Vii odată? ... ai zis imediat!" - îi reproșă vădit supărată.

Și? De ce se supără? Când o striga să-i arate turnul făcut de el sau o secvență amuzantă din desenele animate sau ce a desenat, imediat zicea și ea. Apărea după vreo jumătate de oră ... iar uneori chiar uita că a chemat-o. Nu asta înseamnă "imediat"? că mai am ceva de făcut și apoi vin? Hm! Nu mai pricepea nimic!

"Da' vii?"

Se duse până la ea, în sufragerie. Stătea pe canapea și se uita la televizor. Nu pricepea el la ce. Nu părea să fie un film. Nici știri.

Mami nu-l privi, doar îi spuse:

"Adu-mi, te rog, eșarfa de pe pat, din camera mea. Mi-e un pic rece la gât. Mă dor picioarele, că azi am muncit toată ziua."

Apoi îl privi zâmbind:

"Ce să fac? Sunt mai bătrână ... tu te miști mai ușor!"

Drept este că se mișca repede. În câteva secunde era înapoi cu eșarfă cu tot. I-o întinse.

"Dă-mi, te rog, și pătura de pe scaun" - rosti în timp ce își lega eșarfă în jurul gâtului.

Privi, pe rând, toate scaunele din sufragerie. Nu zări pe nici unul dintre ele vreo pătură. Stătu, nedumerit, lângă ea.

"A! ... aici erai? Mi-ai adus pătura?"

"De unde?"

"Din bucătărie. Mi-o luasem din cameră, însă a trebuit să deschid geamul și am lăsat-o acolo ..."

Nu pricepea despre ce este vorba. Așa că merse până în bucătărie să se uite de pătură. O găsi pe scaun și încercă să o ridice. Nu reuși. Trase de ea și o târâ până aproape de canapea.

"Dragul lui mama!" – îi zise mami, ridicându-se pe jumătate ca să prindă de un capăt al păturii.

Fugi în camera lui. Se așeză pe covor și începu să numere cuburile. Doar opt. Cu grija, cu mare grija, încet, îl adăugă pe al nouălea. Uite că stă! Bun. Acum urmează zece. Luă cubul ...

"Jo!... hai până la mami!"

... și îl așeză încet peste celealte nouă.

"N-auzi?" – țipă mami.

Se sperie și tresări. Lovi, fără să vrea, turnul. Toate cele zece cuburi zornăiră pe covor. Câteva se rostogoliră până sub pat.

Fugi până la mami.

"De ce nu răspunzi când te strig? ... Dă-mi și mie din sertar un plasture! M-am tăiat în coala de hârtie ... vezi sub cutia verde."

Deschise sertarul. Care-o fi cutia verde? Aha! Uite-o! Căută sub ea și găsi plasturii. Erau mai mulți și-i luă pe toti. Abia îi cuprinse în mâna lui mică.

"Numai unul ... pe ăștia pune-i la loc."

Zis și făcut.

"Gata?" – întrebă el.

Mami nu-i răspunse. Părea concentrată să-și lipească plasturele. Nu nimeri din prima. Îl desfăcu și-l lipi iar. Între timp sosise tati.

"Ce mi-ai adus?" – îl întrebă, sărindu-i în brațe.

"Nimic!"

Dar tati râdea și se ținea de buzunar. Pesemne acolo ascundea ceva! Își strecură mâna pe lângă cea a lui tati și dădu de o acadea. O luă victorios și fugi să-și termine turnul de construit.

Cu acadeaua în colțul gurii, începu repede să așeze cuburile. Se simțea ca un zidar destoinic (cuvântul îl aflase de la buni! Încă nu aflase ce însemna, dar părea convins că aşa se simte! destoinic!).

"Jo! Mi-am uitat umbrela pe hol, la intrare, lângă ușă ... O aduci tu, viteazule?" - auzi vocea lui tati care intrase, parese, la baie.

"Da..."

Din hol, intră în sufragerie. Unde să lase umbrela? Căuta cu privirea un loc. O rezemă de un scaun.

"Dacă tot ai venit, nu-mi dai și paharul cu apă de pe masă?" - îi zise mami, în timp ce se cuibărea mai bine sub pătură.

Acum își aminti! Auzise că-i bine să ai un copil, ca să aibă cine-țи da un pahar cu apă la bătrânețe! Si înțelese! De aceea îl făcuseră ai lui: să le dea un pahar cu apă ... Si el care credea că poate construi turnuri până la stele! Îi dădu mamei paharul și fugi în camera lui.

Se întinse pe pat, privi în tavan și aștepta să-l cheme din nou unul dintre ei ...

29. Despre cum ... aplică un copil matematică în mod intuitiv

"Întârziem! Întârziem! ... O să prinDEM aglomerăția din trafic! ... Te-ai încălțat?" – se agită mami.

"Eu sunt gata de ceva vreme ..."

Prefera să fie prima la ușă. Când se grăbea, mâinile îi tremurau ușor și parcă nu-i mai ieșea nimic bine ... abia reușea să prindă șireturile, se încâlcea în hanorac, ghiozdanul îl scăpa pe jos ...

"E și 10! Acum trebuie să ieșim pe ușă! Hai, că te mai aranjezi în mașină!"

Apucă ghiozdanul și fugi pe hol. Mami încuie repede ușa. De la etaj se mai auzeau pașii unor vecini care coborau scările. Se opri să vadă cine este.

"Fuga, fuga! În mașină! ... nu mai visa cu ochii deschiși!" – o zori mami.

Ajunsă în parcare. Se salutară cu vreo trei vecini. Toți grăbiți să urce în mașini și să-și ducă la școală sau la grădiniță copiii.

"Deja-i aglomerat de-aici, din parcare ... îți dai seama ce prinDEM pe artera principală?" – o întrebă mami.

Se gândi dacă mami chiar aștepta un răspuns de la ea. Posibil! Încercă să-i ofere unul:

"Dacă am ieși din casă între valuri, nu am mai prinDE aglomerat în parcare ..."

"N-am înțeles!"

Mami viră brusc și ieși din parcare turând motorul. Roțile scrâșniră puternic. Mișcarea o aruncă într-o parte, iar ghiozdanul căzu peste ea. Abia reuși să-și prinDE centura.

"Ce-ai vrut să zici cu valurile?"

"Mă gândeam doar ..."

"La?"

"La ora de mate ..."

"Stai, că le cam amesteci! De la valuri treci la matematică?"

"Când numărăm la matematică, numărăm 1, 2, 3, 4, 5 ... Niciodată nu numărăm 1 virgulă 1, 1 virgulă 2, 1 virgulă 3 ... deși doamna ne-a explicat că între 1 și 2 mai sunt multe numere ..."

"Păi, voi numărați numere întregi ..."

"Aşa-i .... că și valurile dacă vrei să le numeri, zici tot 1, 2, 3, 4 ... pentru că ele sunt întregi ..."

"Că doar n-oi fi văzând între ele fragmente de valuri! ... adică, între două valuri să mai vezi un sfert de val!"

"Întocmai! ... asta ziceam și eu!"

"Ce ziceai? ... "

"Că între valuri nu există altă bucătică de val ... sau o jumătate de val ... că este gol între ele ... "

"Hai, pe bune! Ce tot îndrugi tu acolo?"

"Noi la cât ieşim din casă?"

"La 7 și 10 minute."

"Și tot atunci mai ies o grămadă de vecini. Cu ei ne întâlnim în fiecare dimineață în parcare."

"Aşa. Şi?"

"Oamenii sunt ca valurile. Ies din casă la 7 fix, la 7 și 5 minute, la 7 și 10 minute, la 7 și 15 minute și aşa mai departe. Cred că le este mai ușor să urmărească ceasul din 5 în 5 minute. De aceea ei ies în valuri. Dacă ieși din casă la și 3 minute sau la și 8 minute ... te poți strecura printre valuri!"

"Printre valuri, ca printre valuri ... dar în centru tot o să prinDEM ambuscada!"

"A! ... aici depinde de cei care stau mai în centru ... Ei ar trebui să plece puțin mai repede ... înainte să ajungă până la ei valurile de la margine."

30. Despre cum ... un bunic se informează ce teme are nepotul

Profesorul de geografie intră, punctual, cu servieta într-o mână și catalogul în celalaltă. Cu un pas în urma lui îl urma un bătrân. Încremenit! Era bunicul ... și doar îl rugase, cât îl mai rugase încă!, să nu mai vină până în fața porții ... Păruse că s-a lăsat convins ... Acum ce caută aici?

"Bună ziua!"

"Bună ziua!" - răspunse clasa.

"Astăzi avem un oaspete. Luați loc!"

Domnul profesor îi făcuse semn bunicului să ia loc pe scaunul de la catedră.

"Oi șădea mai în spate și n-oi dăranja!" - îl asigură bunicul pe profesor și merse agale până în ultima bancă.

Cu coada ochiului îl văzu cum ia loc. Nici nu îndrăznea să-l privească! Speră să nu știe nimeni că-i bunicul lui. Pe câțiva colegi îi bufnise râsul. Alții erau doar nedumeriți sau curioși. Pentru prima dată se trezi dorindu-și să nu vină pauza prea repede ...

Dar ora trecu și ... nu mai putea evita ceva atât de evident. Trebuia să înfrunte direct situația. Merse la bunicul lui:

"Ai de gând să stai toată ziua în clasă?"

"Oi șădea, de m-or lăsa ... de nu, bine a hi și pi hol!"

"Ți-ai fixat un scop azi, să mă faci de râs? De-aia ai venit?"

"D-apăi, i-oi promis lu' tătâne-tu grija s-am di tine! Șamu nu te-oi putea scăpa din ochi ... Zis-ai mereu că teme n-ai ... poate nu prididești cu scrîsu ... și-oi nota io temele ..."

Tatăl se dusese de mai bine de doi ani. Ce-i venise să pomenească tocmai acum de el?

Unii colegi se adunaseră în jurul lor. Își simți fruntea plină de broboane reci. Se șterse cu șervețelul din buzunar și-l strânse după aceea în pumn.

"Poți merge liniștit, că-mi port singur de grija!"

"Păi și notile alea mici? De unde răsărit-au? ... că din lipsa mia di grija, cum dară al mintreli?"

De necaz, și tremura bărbia. În zadar încerca să-l convingă. Știa că Bunul nu-i de clintit. Una dintre colege îl prinse de mâna și-i șopti:

"Ce drăguț! ... să stea cu tine! ... chiar și la școală! ... cu mine, chiar dacă sunt acasă, nu stă nimeni! ... și când și întreb ceva, îmi răspund pe fugă ... și dacă vreau să le spun ce-am făcut la școală, nu au timp să mă asculte, mereu sunt pe grabă ..."

"Știi niscai jocuri, tataie? Sau ceva amuzant?" - se auzi din grup o voce poznașă.

"Place-vă bacara?" - rosti bătrânul în timp ce scotea din buzunar șase zaruri mari, de un roșu aprins.

"Bacara? ... Nici nu am auzit de aşa ceva ..."

"Ne arăți în pauză? Acum a sunat de intrare ..."

Copiii s-au împrăștiat prin bănci. Scăpase? N-au făcut mișto de el? Cum vine asta? Nu putea să credă!

Bunicul primi în timpul orei multe zâmbete.

"Se uită la el de parc-ar fi Moș Crăciun!" - și trecu prin minte.

De cum sună de pauză, copiii s-au și strâns ciorchine în jurul bătrânlui. Jucă un joc demonstrativ cu Bunu. Colegii păreau cuceriti de bacara.

După ore, în drum spre casă, îl auzi pe Bunu:

"Ș-amu, rifiratu cela să-l gați până mâni la limba șeea încâlșită ... și harta din cui pi caiet s-o pui ... și la mate șele multi să li calculezi ..."

Zâmbi. Bunul chiar își notase toate temele.

"Dar ce ești aşa bucuros, Bunule?"

"Ei! da vremi d-aistea să fi prins io ... cât de hăt ajungeam!"

31. Despre cum ... oamenii când nu au mai citit cărți, au adormit

Răsuci bluza de pijama. O privi. O răsuci iar. Pe unde trebuia să bage capul? Aha! Uite! ... A găsit mânele! Își introduce o mâna prin manșetă spre umăr. Se încâlci ... Vru să scoată mâna, dar nu mai reușești.

"Ce faci tu acolo?"

De ce râde mami?

"Îmbrac pijamaua!"

"Vino să te ajut!"

Primi un pupic pe născut. Mami o îmbrăcă prea repede și nu avu timp să vadă pe unde trebuia să bage capul.

"Dezbracă-mă! Te rog!"

"Păi, nu tu ai spus că vrei ...?"

"Vreau singură!"

Mami o ajută să se dezbrace.

"Pe unde bag capul?"

"Prin bluza de poale. Ai o intrare și trei ieșiri!"

Privi bluza. Desenul trebuia să rămână în picioare. Si să fie cu fața în jos. Așeză bluza pe pat și o întoarse. Prinse de poale și intră cu totul. Rămase cu bluza trasă pe cap.

"Pe unde ieș?"

"Prin mijloc ... scoate capul!" – iți spuse mami cu o voce veselă.

Din interiorul bluzei privi spre tavan. Zări două găuri mai întunecate și una, la mijloc, prin care se vedea lumina. Scoase capul.

"Și acum?"

"Caută cu mâinile celelalte două ieșiri!"

Le dibui prin interior. Își introduce mâinile prin ele. Simți un val plăcut, de căldură, care-i învăluie tot corpul:

"Am reușit!" – strigă bucuroasă.

"Bravoooo!"

Și mai primi un pupic de la mami. De data aceasta – pe obraz.

"Şi acum, povestea!"

Fugi în pat, spuse repede Îngeraşul, şi îşi trase păturica până la gât:

"Pregătită! ... Ochi şi urechi!"

"Doar urechi, ar fi bine!"

Ufff! Iar o punea mami să închidă ochii!

"Astăzi vreau ochi şi urechi!" – insistă ea.

"Nu, nu! ... ochișorii stau închiși atunci când mami îți citește povestea!"

"Şi dacă adorm? ... pierd povestea!"

"Dacă adormi, mami nu mai citește!"

"De ce nu mai citește?"

"Pentru că atunci când dormi, nu mai poți auzi ce citesc ..."

"Deci, ţin ochii deschişi!"

"... dar mâine seară îți citesc povestea de unde am rămas. Acum, închide ochișorii ... aşa ... şi vulpiţa a pornit ..."

Mami începu povestea. În timp ce citea, cu o mişcare blândă, aproape ca o mângâiere, îi închise ochii trecându-i palma peste pleoape. Cum să facă să nu adoarmă?

"Tu citeşti cu ochii închişi?" – întrebă, brusc.

O auzi pe mami râzând în hohote.

"Nu! Cu ochii închişi nu poți să citeşti! ... dar poți să ascultă."

"Eu nu ascult ... adorm!"

Mami citi mai departe. Simtea cum pleoapele îi devin din ce în ce mai grele. Vai! O să adoarmă şi iar nu află ce s-a întâmplat cu vulpea... şi nu mai are răbdare până mâine seară ...

"Tu adormi când citeşti?"

"Categoric, nu!" – râse mami.

A! Deci asta era! Ca să nu adoarmă, trebuia să citească ea! Dar, dintr-o dată, se sperie. Tresări şi se ridică direct în sezut. Începu să plângă. Mami o luă în braţe.

"Ce-i?"

"Oamenii când nu mai citesc, adorm?" – întrebă, printre suspine.

32. Despre cum ... să-l asculti pe copil, ca să nu te ignore mai târziu

Abia aștepta să apară tati să-l ia din fața școlii. Și nu, nu că s-ar fi grăbit să ajungă acasă! Simțea că astăzi este o zi specială! Uite-l! Fugi spre el:

"Am făcut rost de fotbalisti noi!"

Tati vorbea la telefon. Doar l-a privit, probabil să se asigure că nu-i alt copil, și i-a luat ghiozdanul din spate. Se îndreptau spre autobuz. În stație mai făcu o încercare:

"Mi-am mărit colecția de fotbalisti..."

"Ce-ai mai făcut astăzi la școală?"

Încercă să-i răspundă repede, pentru că tati căuta în agenda telefonului:

"Tocmai îți spuneam că ..."

"Stai un pic! ... să vorbesc cu unu pentru ... Uite, că a și răspuns! ... Alo! ... Salutare, salutare! ... da, în jur de două ..."

Sosi autobuzul. Urcără. Era cam liber. Se așeză la fereastră și privi pe geam. Tati încă mai vorbea la telefon când coborâră. Abia în casa scării închise.

"Astăzi la școală ..."

"Hai, repede, că ne-o fi așteptând maică-ta!"

A! Mami! ... O să-i spună ei! Începu să povestească de cum intră în casă:

"Un coleg are aceeași colecție de ..."

"Du-te și dezbracă-te, spală-te pe mâini și pe urmă mai vorbim!"

De ce o fi mami aşa tăioasă? Ufff! Parcă-l învălui aşa, o întristare, și simți în gură un gust amar ca de grapefruit. Merse tăcut în cameră, se schimbă de haine, intră la baie ... apoi, în bucătărie.

"Tati nu mănâncă?"

"A mâncat deja. A și plecat cu treburi ... ciorbă vrei?"

Zări castronul pe masă. Oricum îi pusese ciorbă înainte să-l întrebe. Nu spuse nimic. Luă loc și începu să mănânce. Mami mânca alături de el și se uita pe facebook.

"Azi am luat un S la mate!"

"Mănâncă frumos, nu mai sorbi!"

Nu luase S la matematică. A zis și el aşa, într-o doară, ca să-i atragă atenția ... dar se pare că nu l-a auzit. Hei! Stai puțin! Dar zgometul când soarbe ciorbă l-a sesizat! Începu să soarbă și mai zgomotos.

"Mai tare nu poti?" - îl ironiză mami, ridicând, în sfârșit!, privirea spre el.

"Astăzi am dat niște dubluri pe câțiva fotbalisti pe care mi-i doream ... Mi-am întregit colecția cu cinci figuri noi! Să îți-i arăt?"

Nu-i răspunse.

"Dă-mi și mie sareea, că-i lângă tine!"

"Dacă întinzi mâna, poți să îți-o iei și singur. Și poți să zici și te rog din când în când!"

Ca să vezi! Asta a auzit! Nu-i trebuia sareea! Nu-i mai trebuia nici să mănânce! Astăzi a fost o zi deosebită pentru el! Nici nu visase să facă rost atât de ușor de cinci jetoane pe care și le dorise foarte mult! Și cu cine să-și împartă bucuria? Fugi în cameră.

"Nu mănânci?" - o auzi pe mami strigând după el.

Tăcu. Închise uşa la cameră. Își puse căștile în urechi. Dădu cât putu de tare muzica. Să nu mai audă nimic ... din entuziasmul lui de a-și împărți bucuria cu ceilalți.

33. Despre cum ... explică un frate mai mare rostul matematicii

Citi enunțul problemei. Îl reciti. Extrase datele din problemă. Încercă să o rezolve, dar nu înțelegea despre ce este vorba ... Ascuți creionul. Așeză caietul peste carte, le luă în brațe și porni să o caute pe mami.

"Pot să te deranjez puțin?" – rosti sfios când dădu cu ochii de ea.

O găsi pe balcon, printre flori, citind dintr-o carte groasă.

"Ce citești? Ce carte-i asta aşa de mare?"

Mami îi arătă coperta.

"Mizerabilii? ... hm! ..."

"Ce vroiai să mă întreb?"

"Nu știu o problemă la mate ..."

De fapt, nici pe cealaltă nu o știa. Dar i se păreau asemănătoare și se gândise că dacă-i arată la una dintre ele cum se rezolvă, poate reușește singur ...

Urmărea creionul cum patinează pe hârtie. Mami trasase niște dreptunghiuri mici și mari și îi explică ceva despre lăzile din problemă și câte mere ar încăpea într-o ladă mică ... Oftă. Nu înțelegea nimic din ce-i spunea. O prinse de mâină:

"Oprește-te un pic! ... de unde-ai scos numărul de mere? de unde știm câte mere sunt?"

"Într-o ladă mare încap 20 de mere ... și avem cinci lăzi. Deci, înmulțim pe 20 cu 5 și aflăm ..."

"Păi, nu scrie în problemă că lăzile nu sunt pline?"

"Uite, aici scrie și câte mere lipsesc din fiecare ladă!"

"Nu era mai simplu să le lase în lăzile mari? ... de ce le mută în lăzile mici?"

"Ca să facă loc pe rafturi și să elibereze din spațiu! ... pentru că lăzile mari nu mai sunt pline!" – îl auzi pe fratele mai mare comentând în spatele lui.

"Asta-i spuneam și eu mamei! Că lăzile mari nu sunt pline!"

"Da, dar n-ai înțeles de unde a aflat mama câte mere mai erau în lăzi!"

"Dacă ai înțeles tu despre ce-i vorba și te dai aşa breaz, zi-mi și mie!"

"Ia-ți cartea și vino după mine!"

Târându-și papucii, deloc încântat de situație, porni după fratele său. Îi era ciudă că celălalt înțelesese și el, nu. Si era doar cu un an mai mare!

Când intrară în cameră, fratele îi spuse râzând:

"Unde-i cutia ta cu ciocolată, aia mare, care și-a dat-o ieri mătușa Roxy?"

"Îți-a dat și tie una, de ce întrebi de a mea? ... Dacă mi-o ceri pentru că-mi zici la mate, mai bine mă duc fără temă ..."

"Ho! Nu te oțărî așa! ... Îți explic problema cu ajutorul ei ... că altfel n-o să pricepi nici până la anu'!"

Scoase cutia cu ciocolată din sertarul biroului. Fratele lui o desfăcu.

"Ai mâncat din ea 6 bomboane ..."

"Că doar nu era să mă uit ..."

"... și și-a rămas o parte din cutie goală. Așa-i?... Asta înseamnă că un ambalaj mare, care nu-i plin, ocupă spațiu degeaba în sertarul de la biroul tău. Ai înțeles până aici?"

"Da."

"Câte bomboane au fost la început în cutie?"

"20!"

"Fix câte mere încăpeau în lada cea mare! ... Dacă ai mâncat 6, câte mai ai acum?"

"14!"

"Și dacă ai fi avut două cutii mari cu bomboane, câte bomboane ai fi avut în total?"

"40?"

"De unde știi?"

"Păi, 20 într-una ... sunt două ... deci, ori doi ..."

"Așa a aflat și mama totalul merelor ... numai că în problema ta sunt 5 lăzi mari ... Dar tu ai mâncat, să zicem, din prima 6 bomboane și din a doua doar 4. Câte mai ai acum?"

"Aha! ... 6 cu 4 ... și scad din 40 ... rămân 30."

"Bun! ... Acum, ne întoarcem la cutia ta cu ciocolată. Ca să recuperezi spațiu care îl ocupă cutia cea mare, muți ciocolata în două cutii mai mici. Ca astea, de exemplu!" - și scoase din buzunar două cutii mai mici.

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

"Ok!"

"Dacă în fiecare cutie ar încăpea 8 bomboane și tu ai 14, câte bomboane pui în fiecare?"

"7 și 7?"

"Nu! ... ia pune bomboanele, să vedem!"

Mută bomboanele în cele două cutii. Câte 7 în fiecare.

"N-ai procedat corect! ..."

Se uită nedumerit la fratele său cum mută dintr-o cutie în alta o bomboană.

"Umpli mai întâi o cutie și o depozitezi. Apoi o umpli pe următoarea ... și tot aşa și cu lăzile cele mici!"

A! ... Acum înțelesese! Astfel putea să afle foarte ușor de câte lăzi mici are nevoie ca să mute merele din lăzile cele mari!

Până să se dezmeticească el, frate-său și plecase, luându-i cutiuța incompletă ... Fugi după el:

"Și bomboanele mele?"

"Ai înțeles cum se rezolvă problema?"

"Da ..."

"Ei, mai urmează doar să înțelegi și la ce-ți folosește matematica ..." - îi zise râzând, ronțăind la una dintre bomboane.

34. Despre cum ... și părinții au nevoie să fie ținuți de mâna

De ce avea mami lacrimi în ochi? Nici nu plângea, nici nu râdea. Doar îi atârnau pe gene câteva lacrimi. Câte una mai rebelă se desprindea, îi aluneca pe obraz și dispărcea rapid în drumul ei spre bărbie, tamponată fiind de un șervețel.

Își strânse ursulețul în brațe și îl întrebă șoptit:

"Tu de ce crezi că are mami lacrimi în ochi?"

Ursulețul tăcu. Îl strânse mai tare în brațe.

"Te înțeleg! ... Ești derutat. Ca și mine. Pe cine să întrebăm? ... Aăă? ... Măcar de-ar veni Buni pe la noi. Că ea ne răspunde la toate întrebările."

De ce avea mami lacrimi în ochi? Întrebarea se agățase de el și atârnă ca o haină pe un cuier: avea cu siguranță un răspuns, iar el trebuia să-l afle.

"Ce zici? ... Mergem să o întrebăm pe mami? Crezi că o să ne spună?"

Ursulețul tăcu din nou.

"Oh! Da, ai dreptate! ... Nu-i o idee prea bună."

Luă o cutie cu jucării și le vârsă pe covor.

"Hai să ne jucăm de-a ferma!" - i se adresă din nou ursulețului.

Dar rămase și el privind în gol, la fel ca ursulețul. Parcă nu-și putea scoate din minte imaginea cu ochii înlăcrimați ai mamei. Și imaginea asta, care nu-i dădea pace, le alunga pe celealte cu frumoasa fermă ... și nu putea să se joace ...

Se duse tiptil până în sufragerie. Da! Mami încă mai are lacrimi în ochi. Acolo, ghemuită pe canapea, i se păru că-i mai mică decât el. Se întoarse, tot tiptil, în camera lui.

"Hm! ... Ia zi-mi! Tu când ai lacrimi în ochi?" - își întrebă ursulețul.

Se gândi puțin.

"Când ne dă săpun în ochi ... Dar nu-i cazul, că mamii nu a fost la baie."

Ciufuli blâniță ursulețului.

"Când ne plimbăm pe afară și bate vântul ... "

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

Fusește mami afară? Încercă să-și amintească.

"... și chiar dacă a fost afară, nu bate vântul! Uite ce soare-i! nu se clintește nici măcar o frunză!"

Oftă. Așeză câteva jucării în sir indian.

"Când toacă mami ceapă ..."

Trase adânc aer în piept.

"Nu miroase a mâncare ... deci, tăiem și ceapa de pe listă!"

Reașeză jucăriile în cerc. În mijloc plasă ursulețul.

"Când ne calcă cineva pe picior ..."

Zâmbi. I se păru haioasă această idee. Cam greu s-o calci pe mami pe picior. Era mereu pe fază și foarte abilă în mișcări. Deci, nu.

"Când vrem să ne uităm la desenele animate preferate și nu ne lasă ... cineva ..."

Drept este că mami nu are interdicție de la nimeni să se uite la televizor... Ufff! De ce am mai putea avea lacrimi în ochi?

"Când ai văzut o jucărie într-un magazin, ti-a plăcut mult și altul o ia înaintea ta ..."

Avea și mami un fix cu gențile. Pentru ea gențile erau ca jucăriile pentru el - iar el niciodată nu avea suficiente jucării. Asta să fie, oare? Își aduse aminte cât a plâns după tractorașul cel galben ...

"Când ti-e frică de ceva!" - rosti dintr-odată.

De mașini. De mașinile adevărate! Lui i se făcea frică atunci când trebuia să treacă strada. Vai, și încă ce frică îl cuprindea atunci! I se înmuiau picioarele! Mami știa asta. De aceea îl lua mereu de mâna. și când îl lua de mâna, simțea că nu-i mai este teamă. Toată echipa se topea în căldura palmei mamei sale, petrecută în jurul mâinii lui.

Deci, asta trebuia să fie!

Alergă până în sufragerie. Își stăcărea mâna în mâna mamei ...

"Sunt aici, mami! ... Te țin eu de mâna până treci strada!"

Zări un zâmbet larg pe fața mamei. Se uită atent la ochii ei. și lacrimile? ... Unde-s? Nu mai erau! Mai privi o dată, să fie convins că nu se înșeală. Dar lacrimile, într-adevăr, dispăruseră ca prin farmec.

35. Despre cum ... să zâmbești este cheia fericirii copilului tău

"De ce râzi?" – o întrebă tati de cum intră pe ușă.

"Dar tu de ce râzi?"

"Eu am întrebat primul!"

"Și eu ... ăăăă ... și eu deja ți-am răspuns!" – zise ea, râzând în hohote.

"Ce mi-ai răspuns?"

"N-ai fost atent! ... mai întreabă-mă o dată!"

"Ok ... De ce râzi?" – repetă tati întrebarea, amuzat de toată situația.

"Dar tu de ce râzi?"

"Hei! ... Trebuie să-mi răspunzi la întrebare!"

"Dar ți-am răspuns din nou!"

Râdea cu lacrimi. Pur și simplu se ținea cu mâinile de burtă. Abia mai reușea să respire. Uite! Ce față avea tati! Și nedumerit și vesel totodată ... Nedumerirea de pe chipul vesel al tatălui îi dădea o expresie interesantă, care o amuza foarte tare!

"Când mi-ai răspuns? ... mă păcălești! ... nu mi-ai răspuns nici prima dată, nici a doua oară!"

"Ba da! ... hai s-o luăm de la capăt! ... Eu intru pe ușă." Mimă faptul că deschide ușa, că intră și că o închide. "E rândul tău acum..."

"De ce râzi?" – rosti tatăl cu o mină serioasă.

"Nu! Nu asta!"

"Dar ce?" – făcu și mai nedumerit.

"Când am intrat eu pe ușă, tu stăteai așa ..."

Se apropie de el, îi așeză mâna cu cotul pe masă, îi sprijini barba pe mâna și îi trase colțurile gurii într-un zâmbet larg.

"Așa ... Și?" – vorbi printre dinți, încercând să nu-și strice zâmbetul.

Se întoarse la locul ei, recapitulă închisul ușii. Cum tati nu avu nici o reacție, îi dădu un indiciu: "Eu tocmai am intrat ..."

Făcu ochii mari, exagerând, ca să sublinieze că l-a văzut. Râse zgomotos, ca și prima dată.

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

"Ce faci? ... întreabă-mă!"

"Ce?"

"De ce râd!"

"A! ... De ce râzi?"

"Dar tu ... tu ... tu de ce râzi?"

Nici nu mai putea să vorbească! Râdea din start, doar gândindu-se că tati iar nu se va prinde de răspuns ...

"Ești culmea! ... Putem s-o ținem aşa până mâine! ..."

"Păi eu râdeam că tu râdeai ... și dacă răspunzi de ce râdeai tu ... deja e ca și cum ți-am răspuns eu de ce râdeam!"

Tati o ridică și o așeză pe genunchii lui.

"Tu, poznașă mică!"

Apoi, o întrebă:

"Venisei să-mi spui ceva?"

"A trecut ..."

De fapt, a vrut să i se plângă ... să i se plângă de ... Hm! Ce ciudat! Nu-și mai amintea care a fost durerea ei ... Știa doar că, înainte să intre pe ușă, îi venea să plângă. Sări veselă din poala lui tati:

"Ce chef ... ce chef uriaș am să-mi fac temele!"

36. Despre cum ... la masă doar copiii vorbesc

Joaca era în toi. Ursulețul învățase – după multe încercări! – să conducă elicopterul. Mai întâi, abia reușise să-l convingă să intre în cabină. Când să pornească motorul, i se agățase lăbuța de manșetă ... A fost nevoie de intervenția unui mecanic pricoput (aşa, ca el!). Apoi, la desprinderea elicopterului de sol ursulețul a început să ţipe că vrea să coboare. Auzi la el! Să coboare! Păi, el era pilotul!

Dar l-a înțeles și l-a ajutat să aterizeze. L-a liniștit, i-a explicat cu răbdare cum se pornește elicopterul, cum trebuie să țină de manșetă când vrea să vireze sau să se înalțe, au făcut un zbor de probă ...

Acum zbura lin prin cameră. Era tare bucuros și le făcea cu mâna celoralte jucării.

Joaca era în toi ...

"La masă!" – o auzi pe mami strigând din bucătărie.

"Imediat!"

Ufff! ... Aterizarea forțată nu-l învățase pe ursuleț. Nu se putea grăbi. Începu să-i dea indicații pentru coborâre. Aterizarea decurgea fără complicații ...

"La masă, am zis!"

"Imediat!"

"Imediat cât înseamnă la tine? ... "

Nu-l putea zdruncina pe ursuleț! Altfel îi va fi teamă să mai urce în elicopter! Îl prinse cu mâna ca să nu cadă cumva în timpul manevrei. Ușor – ușor, la punct fix ...

"Da' nu vii odată la masă?"

Vai, ce s-a speriat! ... Mami îi vorbea din pragul ușii. Nu se aștepta să fie atât de aproape. Scăpă pe jos elicopterul cu ursuleț cu tot. Îl privi cu tristețe.

"Ba da, vin."

De cum ieși din cameră simți miros de scorțisoară.

"Ce miroase ...?"

"Îți place?"

"Daaaa ... miroase fain!"

"Surpriză!"

"Cred că e plăcintă cu mere!"

"Ai ghicit! Plăcintă cu mere este!"

Se aşezără la masă. Ceilalți erau deja acolo și sorbeau care mai de care din ciorbă.

"De care ciorbă-i?"

Nu-i răspunse nimeni. Tati se uita pe ecranul telefonului în timp ce mâncă. Buni citea noutățile din revista de la Carrefour. Soră-sa avea căștile în urechi. Mami era preocupată să așeze farfuriile cu felul doi.

Gustă. Și își răspunse singur, îngroșându-și vocea:

"Ciorbă de perișoare! ..."

"Și este gustoasă?"

"Da, este foarte gustoasă! Este de-a dreptul bună!"

"Bună, bună?"

"Gust-o, să vezi! Este aşa de bună, încât o să mai vrei o porcie!"

"O! Da! Ai dreptate! Este foarte gustoasă! Mai vreau o porcie!"

"Mănânc-o-nțai pe-aia din farfurie și pe urmă să mai ceri!" – interveni mami prompt.

Râse. Mami auzise doar ultima parte din dialogul lui și crezuse că el chiar mai vrea o porcie! Ar mai fi vrut, dar plăcinta cu mere îl determinase să fie precaut, căci în burtica lui nu încăpea prea multă mâncare.

"Felul doi, cine vrea?" – întrebă din nou.

Liniște.

"Eu, eu, eu! – își răspunse pe mai multe voci

"Vreau două, ba nu! Trei porții!"

"Care dintre eu-eu-eu vrea trei porții?"

"Al doilea eu!"

"Îți dau doar una ca să ajungă la toti!"

"De ce una? Și dacă îmi mai este foame?"

"Dacă îți mai este foame, mai am în frigider pilaf de ieri!"

"A, nu, mulțumesc! Sigur nu-mi va mai fi foame!"

"Ce tot îngaimi tu acolo?" – îl întrebă buni.

"Cât de bine arată felul doi, că ne-am putea certa cine să mănânce mai multe porții ..."

Dar, până să-i răspundă el, ea întorsese următoarea pagină a revistei și nu-l mai băgă în seamă.

"Plăcinta! Unde este plăcinta?! Dau jumătate din felul doi pe o bucătică de plăcintă!"

"Păi, n-ai zis că vrei trei porții, al doilea eu?"

"Lasă-l, să dea jumătate, că eu - cel de-al treilea - bucuros cedez plăcinta pentru o pulpă de pui!"

"Mă păcălești! O să-mi mănânc și jumătate din felul doi și nici nu o să-mi dai din plăcinta ta!"

"Eu-primul vă ordon să încetați! La masă nu se vorbește!"

"Atunci, tu de ce nu taci?" - îl repezi soră-sa.

Aha! Îl auzise! Știa el că ținea căștile alea pe urechi doar de formă ... Spioana!

"Nu vezi?... La masă vorbesc *doar* copiii!" - sublinie el faptul că ceilalți îl ignorau, tăcând.

37. Despre cum ... profită copilul când este pasat de la un părinte la altul

Intră ca o vijelie în camera părinților. Uitase de programul de la televizor, se luase cu joaca și nu se mai uitase la ceas. Începuseră deja desenele lui favorite cu Garfield.

"Tati, mă lași la desene?"

"Am de lucru. Du-te și întreab-o pe maică-ta! Dacă ea te lasă, n-am nimic împotrivă."

Fugi spre bucătărie:

"Mami, mami! Mă lași la desene?"

"Ce desene? ... Te-ai mai uitat azi ... nu cumva ți-ai depășit timpul alocat pentru televizor?"

"Alea au fost altele! Și nu au durat o oră ... Acum e Garfield! ... Mă lași? Te rog!"

"Vezi taică-tu ce zice! Întreabă-l și pe el."

"M-a trimis la tine."

"Nu știu ... Te-ai uitat destul azi ..."

"Dacă tu ești de acord, e și el! Așa mi-a precizat!"

"Zic nu. Toată ziua numai desene vrei! Mai și joacă-te. Sau mai pictează. Sau construiește macheta, că m-ai înnebunit să ți-o cumpăr. Sau fă un puzzle."

Plecă spre camera lui. Simți cum lacrimile îi umpluseră ochii. De ciudă! Căci șirul acela de "sau" mai avea un pic și dura cât desenul animat ... A! Ia stai! Îi veni o idee! Zâmbi. Se asigură că nu-l vede mami și intră în camera părinților.

"Te deranjez?"

"... am de lucru!"

"Doar să te întreb ceva ..."

"Zi repede ce vrei!"

"Mă lași la desene?"

"Ți-am zis s-o-ntrebi pe maică-ta! Ai întrebat-o?"

"Da. Am fost la ea. Și ea m-a trimis la tine. Ce zici? Mă lași? ..."

"Te-ai mai uitat azi la televizor? Că ai limită de program în privința asta. Parcă aşa am stabilit împreună cu mami."

Prefăcându-se că nu a auzit, continuă fără să-i răspundă:

"Te rog! Te rog tare mult! Sunt desenele cu Garfield!"

"Garfield? ... Simpatic rău motanul săla! Un mâncăcios și jumătate. Îmi place de el. Haios, poznaș, leneș. Cam ca tine, nu? Roșcat dac-ai fi și și ți-aș putea schimba numele..."

"Ok, ok! Pot să mă duc la televizor? Că se termină până ..."

"Du-te să te uiți! Să-mi povestești și mie episodul ..."

Nici nu i-au fost necesare mai mult de două secunde să ajungă în fața televizorului! Se miră și el cât de rapid a fost! Din repezeală, însă, scăpă telecomanda pe jos. Ascultă puțin, asigurându-se că nu a auzit mami. Găsi postul și se aşeză comod. Ah! Ce bine i-ar fi prins niște biscuiți ... și Garfield ăsta, numai de pizza și de lasagna pomenea! Ce poftă îl cuprinsese! Înghiți în sec de câteva ori. Râse.

"Ce faci? ... Parcă nu ți-am dat voie!"

Mami apăruse pe neașteptate și se uita încruntată la el. Încercă să o îmbuneze:

"Îți fac loc lângă mine? și ne imaginăm că suntem la cinema ..."

"Ai depășit timpul alocat televizorului! Am avut o înțelegere!"

"M-ai trimis să-l întreb pe tati. și l-am întrebat. Iar el mi-a spus să mă uit. și lui iu place motanul ăsta!"

"Stinge televizorul și treci la tine în cameră!"

Se gândeau cum să mai tragă de timp, căci nu mai era mult și se termina episodul. Tati! Gând la gând cu bucurie! și de l-ar fi strigat, n-ar fi apărut atât de repede!

"Așa-i că m-ai lăsat la desene?"

"Da. Unde-i pofticosul? Să-i văd un pic mutrișoara cea haioasă!"

"L-ai lăsat ...?" – încercă mami să intervină.

"Nu trebuia? ... data viitoare, atunci, să nu-l mai trimiști să mă întrebe!"

"Tu l-ai trimis primul la mine ... de ce nu i-ai interzis?"

Îl privi cu coada ochiului pe tati. Aceasta o dădu pe glumă:

"Mi-era dor de pufoșenia asta roșcată!"

Răsuflă ușurat. Apoi, se întoarse spre mami:

"Pot să mănânc niște biscuiți, aici, în sufragerie?"

"Întreabă-l pe taică-tu dacă ..."

38. Despre cum ... să anihilezi curiozitatea copilului

Hm! ... Clik-clik ... Pata aia maronie de pe perete o atrăgea ca un magnet. Nu-și mai putea dezlipi privirea de la ea. Întinse mânuța:

"Ce-i aia?" – îndrăzni să întrebe, fascinată fiind de clik-clik-ul petei maro.

"Întrerupător."

Între ... ce? Încercă să repete cuvântul în gândul ei. Apoi rosti:

"Pătorul de ce stă pe perete?"

"Întrerupătorul! Zii după mami: în-tre-ru-pă-to-rul!"

Nu vru să repete. Pe ea nu o interesa aşa mult cum se numeşte, ci de ce stă pe perete și face clik-clik. Și, mai ales, de ce are luminița aia roșie? Insistă:

"De ce stă pe perete?"

"Ca să ne fie la îndemână."

"Ce să ne fie la îndemână?"

"Întrerupătorul! Ca să aprindem becul!"

"Și becul de ce îl aprinzi?"

"Ca să fie lumină atunci când este noapte afară."

"De ce nu aprindem un bec afară, dacă e noapte afară?"

"Pentru că în casă avem nevoie de lumină ..."

"Ziua cine face lumină în casă?"

"Soarele."

"Soarele unde stă?"

"Afară, pe cer. L-ai văzut de multe ori, mă mir că întreb!"

"Și dacă stă afară, cum de face el lumină în casă?"

"Lumina lui intră pe fereastră."

"Dacă noaptea aprindem un bec mare afară, nu intră lumina lui pe fereastră?"

"Hai, că mă grăbesc acum! Îți explic mâine."

Mami se pregătea să meargă la serviciu. Până mâine mami o să uite. I-a mai promis ea că-i explică "mâine" și de ce cade apă din nori. Nu i-a explicat. Dar acum știe: și norii plâng. Nu plâng ei că ar fi triști! Că nu prea au de ce să fie triști. Toată ziua nu fac altceva decât să se plimbe pe deasupra caselor și copacilor și florilor ... Plâng pentru că îi gâdilă Soarele. Și râd, și râd, până le dau lacrimile! Apoi, după aşa o distracție, se dau la o parte. Îi fac loc și Soarelui să vadă și el casele și copaci ... Ce-ar fi să o întrebe pe Buni?

"Buni, tu de ce aprinzi becul?"

"Ca să fac lumină în casă."

Aha! Deci Buni face lumină în casă! Cum de nu i-a trecut prin minte să o întrebe direct pe ea? Se duse la Buni și i se cocoță în poală. Se așeză comod pe genunchii bunicii, trase aer adânc în piept și rosti:

"Și cum faci Buni lumină în casă?"

"Apăs pe întrerupător."

De "pătorul" ăsta pomenise și mami. Cu el s-a lămurit – ăsta-i numele lui, este maro și stă pe perete. Mai departe:

"De ce are o luminiță roșie?"

"Ca să-l văd când este întuneric."

Da! Clar! Că și ea vede luminița asta roșie chiar și atunci când este întuneric în casă! Măi, ce le mai știe Buni pe toate!

"De ce face clik-clik când apeși pe el?"

"Face clik-clik? Nici nu am băgat de seamă. O fi defect. Trebuie să-i spun lui taică-tu."

"Mami, auzi ce zice Buni! Că o fi defect pătorul ăla!"

"Nu-i defect!" – spuse mami ferm.

"Atunci de ce face clik-clik?"

"Așa o fi vorbind și el ... Nu mi-ați văzut cheia de la mașină?"

"Poate o ai în geantă ... și altceva mai știe să spună?"

"Cine?" – întrebară de-odată și mami și Buni.

"Pătorul!"

"Ți-am mai zis: în-tre-ru-pă-to-rul!"

Nici acum nu vru să repete. Ce, "pătorul" știa cum o cheamă pe ea? Nu! Și nici el nu ar fi fost în stare să-i pronunțe numele!

"Și altceva mai spune?"

"Nu. Numai atâta știe."

"De ce nu-l învățăm mai multe?"

"De-aia! - o repezi mami. Fug, că am întârziat!"

Primi un pupic pe obraz, o pupă și ea pe mami și o conduse până la ușă. Apoi, se reîntoarse la Buni:

"De ce nu-l învățăm să mai zică ceva?"

"Întrerupătorul nu vorbește."

"Păi ... și clik-clik?"

"Plasticul sună aşa."

"Ce plastic?"

"E făcut din plastic."

"A!... și foșnește ca rochița mea, cea cu paiete!"

"Da."

"Și lumina cum ajunge în bec?"

"Vrei să colorăm?"

"Da! Vreau!"

Aduse repede cărțile de colorat și creioanele. Le așeză pe masă. Se apucă de colorat.

"De ce pui lumina în bec?"

"Să lumineze în cameră."

"Și cum o pui? Cum ajunge ea acolo?"

"Colorăm ... sau ce facem?"

"Vroiam să știu cum ajunge lumina în bec."

"Pe cablu. E ca un drum pentru lumină."

"Și unde stă lumina? În spatele pătorului? Și când apeși pe el pleacă spre bec?"

"Cam aşa ceva."

"De ce ..."

"Dacă nu-ți place să colorăm, hai să ne uităm la desene animate!"

Buni dădu drumul la televizor. Ufff! ... Îi plăceau desenele animate! Tare mult! Dar nu mai putea întreba nimic în timpul lor, că nu ar mai fi auzit ce spuneau personajele și nici nu ar fi frumos să vorbească atunci când alții vorbesc! Totuși, cum ajungea lumina în bec? De ce se ducea direct în bec și nu pleca în altă parte?

"Buni! Dar de ce lumina stă în spatele pătorului? Și de ce pleacă spre bec doar atunci când voi apăsați pe pător? De ce nu se duce în altă parte? Ce face ea când ajunge în bec?"

"Ssst! ... N-ai vrut să colorăm! Măcar să ne uităm în liniște la desene animate!"

39. Despre cum ... fericirea constă în a știi când să te oprești

Alergă pe scări. Adora senzația de-a sări din treaptă-n treaptă! Mai ales atunci când cobora ...

"Oprește-te, oprește-te!" – auzi ca prin vis vocea mamei.

O ignoră. Alergă mai departe. Alergă chiar mai repede, de teamă să nu o prindă – ca și altădată – și să o țină pe loc. De penultima treaptă se împiedică și căzu pe burtă. Simți o durere puternică în zona genunchiului. Începu să plângă și să urle în același timp:

"Auuuu! ... doaaare! ... doaaare!"

În clipa următoare mami era lângă ea. O ridică și îi pipăi genunchiul.

"Doar o vânătie ... îți trece până te măriți!"

Nu se putea opri din plâns. Palmele parcă o ardeau! Și le julise puțin. Mami o așeză pe un scaunel și i le șterse cu betadină. Începu să plângă și mai tare.

"Am apăsat? Hai, că-ți trece imediat!" – îi spuse, bland, mami.

Dar nu plângea de durere. Se uită la palme. Le avea galbene! Și julite! Unde sunt mânuștele ei frumoase?

"Eu ți-am spus să te oprești ... N-ai văzut că pe scări nimeni nu aleargă?"

Ar fi vrut să-i spună că, de fapt, i-a cam văzut pe toți alergând pe scări. Și pe tati, și pe bunu, și pe fratele mai mare ...

Nu era prima dată când cădea. Și mereu la penultima ... Dacă s-ar fi oprit la timp, n-ar mai fi căzut. Ar fi fost fericită. Ar fi păstrat în tot corpul senzația de a zbura. Doar că ea încă nu învățase să se opreasca. Mereu uita.

"Du-te să te joci cu păpușile și stai liniștită în pat până îți trece durerea de la genunchi!"

Încă mai suspina. Porni șchiopătând spre cameră.

Clipele treceau greu. Se plăcăsi stând singură. Coborâ din pat și deschise ușa. Măcar mai auzea câte ceva. La fiecare zgromot își informa păpușile:

"Mami dă cu aspiratorul!"
"Cineva a tras apa la toaletă!"
"A scărțăit ușa de la dulapul din bucătărie!"
"Tacâmurile! ... mami pune masa!"
"A venit cineva! Asta a fost ușa de la intrare!"
Venise tati? ... Alergă până în hol.
"Iar alergi?" - strigă mami după ea.
"Nu mă mai doare ..."
"Și vrei să mai cazi?"

Nu-i răspunse. O auzise, însă nu știa ce să-i spună. Așa că schimbă discuția:

"Tati, tati! ... Ce mi-ai adus?"
"Trebuia să-ți iau ceva?"

Părea obosit. După ton, înțelese că nu era cazul să mai insiste. Se uită în pungi. Nu văzu nimic. Discret, scană toate buzunarele lui tati. Uneori ascundea dulciurile și le lăsa câte un capăt la vedere. Nici acolo nu văzu nimic.

"Haideți la masă!" - îi chemă mami.
Fugi în bucătărie.
"Uşurel, uşurel!"
"Tati a uitat să-mi ia dulciuri!" - rosti, gata să plângă.
"Este obosit ... A muncit mult. Poți să-i citești oboseala pe toată fața ... Of! Ce știi tu! Ești prea mică și nu înțelegi! ... dulciuri, dulciuri și atât!"
Pe față? Hm! Mai degrabă tati avea acea expresie pe care o avusese și ea cu câteva clipe mai înainte. Când căzuse pe scări. Întrebă:
"Nici tati nu știe când să se opreasă, nu-i aşa?"

40. Despre cum ... să iezi în brațe doar atâtea jucării cât poți căra

"Aveți o oră să vă jucați!" - le anunță mami.

"O oră numai pentru joacă?" - o auzi râzând pe sora mai mare.

"Da!"

"Și ... joacă - joacă, da? Nu mă mai chemi la altceva!"

"Nu te mai chem! Dar, după aceea, programul de seară: cina, baia, povestea și ... la somn cu voi!"

"Bine! Eu am zbughit-o! Că timpul trece!"

"Să nu întârziați la masă!" - le mai aminti mami.

Plecă după surioara ei. Aceasta se și apucase de construit o căsuță din betișoare de înghețată.

Se uită prin cameră. Cu ce să se joace? Uite! Ursulețul! Îl luă în brațe. Apoi, rătușca. Cum să nu se joace și cu rătușca? Iepurașul. Maimuțica portocalie. Dino cel pufos. A! Și tractorașul cel galben! Ei, fără păpușica Zuzi? Nu se poate! O luă și pe aceasta în brațe. Îi căzu tractorașul. Se aplecă să-l ridice. Pe covor mai era și cățelușul Rex. Încercă să-l apuce cu aceeași mâină în care ținea tractorașul. Reuși să-l prindă, dar îi scăpă ursulețul.

"Ufff!"

"Ce-i?" - o întrebă surioara.

"Mi-a căzut și ursulețul ..."

Surioara tocmai așeza veranda la căsuță și se concentra la modul în care să o lipească.

"Mă ajută?" - îndrăzni să o întrebe.

"Unde vrei să te duci cu ele?"

"Nicăieri. Vreau să mă joc."

"Păi, joacă-te! De ce le cari?"

Este clar! Lasă, că se descurcă și singură! Își reașeză rătușca și iepurașul. Le strânse tare la piept. Înghesui între ele maimuțica. Ursulețul îl prinse de o lăbuță. Tractorașul îl agăță de degetul inelar. Pe Dino îl puse

deasupra, peste toți. Dar când să o apuce pe Zuzi, dinozaurul căzu. Din reflex, întinse mâinile să-l prindă și le scăpă pe toate. Acestea se împrăștiară pe parchet.

"... că n-ai vrut să mă ajuți! egoisto!" – se oțărî la sora mai mare.

"Cu ce?"

"Cu nimic!... vezi-ți de casa ta!"

Privi cu o ușoară invidie casa aproape terminată. Chiar era frumoasă! Mai bine ar fi construit și ea una. Lovi cu piciorul jucăriile din plus, ca să-și croiască drum printre ele, și se apucă să-și caute lipiciul. Întinse o folie protectoare peste covor. Înșiră pe folie setul de bețișoare pentru înghețată, lipiciul, cartonul, şablonul... Se aşeză. Nu stătea prea comod. Se ridică și își căută o pernă. Ursulețul! Parcă tot cu el ar fi vrut să ... Îl luă în brațe. Iepurașul. Rătușca. Maimuțica. Scăpă rătușca.

"La masă, fetelor!" – le strigă mami.

"Aşa de repede? Eu nici nu am apucat să mă joc!"

Începu să plângă. Își privi tristă ursulețul.

"Dacă ești fraieră! În brațe iei doar cât poți duce! Altfel, pierzi timpul adunând, fără să te mai bucuri de ce ai strâns!" – o auzi pe sora mai mare spunându-i.

41. Despre cum ... a nu face risipă de mâncare este un fel de dragoste la distanță

Mami ofta din când în când. De ce? Se uită la păpușă, se uită la mami, apoi iar la păpușă. Ar fi rugat-o să afle de ce oftează mami. Știa, însă, că păpușa nu vorbește. Îndrăzni, roasă de curiozitate, să întrebe:

"De ce oftezi?"

Mami zâmbi.

"Mi-e dor de tati."

"Ce înseamnă dor?"

"Când cineva drag nu-i lângă tine și te tot gândești la el ... și-ai dori să-i poți purta de grijă ... Aș vrea să fiu și acolo, și aici ..."

"Când te gândești la cineva care nu-i lângă tine și-i porți de grijă în gând, e dragoste la distanță!" – interveni buni.

"Vorbeam despre dor ..." – încercă mami să o lămurească.

"Păi, asta am intentionat să subliniez, că-i explicai despre altceva!"

"Adică?"

"Doru-i acea durere din suflet de a revedea pe cineva drag. De-aia oftezi într-una!"

Le privi pe amândouă puțin năucă. Nu înțelesese mai nimic din ce spuneau ele.

"Și care-i diferența dintre dor și dragoste?" – întrebă ea.

"Doru-i când te doare sufletul, iar dragostea-i când se bucură sufletul!

Chiar dacă persoana dragă-i la mare distanță!" – zise repede buni.

Între timp mami pregătise micul dejun. Se aşezără la masă. Luă furculița și începu să îndepărteze ardeiul din omletă. Îl înșiră pe marginea farfuriei.

"Ce faci? Ardeiul este bun, pune mâna și mănâncă-l!" – ii porunci buni.

"Astăzi nu vreau ardei!" – simți nevoia să i se împotrivească.

"Are multe vitamine! Te ajută să crești mare și puternică!" – încercă mami să o convingă.

Își trase farfuria mai aproape. Simți un miros ciudat. Mirosi omleta. Nu recunosc mirosul. O mai mirosi o dată. Se strâmbă.

"A ce miroase?"

"Am pus cașcaval..."

"Nu-mi place! Vreau altceva de mâncare!"

"Gustă puțin, te rog, și - dacă nu-ți place - îți pun cereale cu lapte."

O fixă pe mami cu ochii larg deschiși și roști foarte hotărâtă:

"Nu-mi place! Vreau cereale cu lapte!"

"Hai, gustă puțin! Tie îți place cașcavalul! și îți place și omleta!"

"Da, dar cașcavalul în omletă nu-mi place!"

"De unde știi, dacă nu ai mâncat niciodată până acum?"

Tăcu. Să guste? Să nu guste? Prinse în vîrful furculiței o bucătică de omletă. Gustă. Îi plăcu, dar nu mai putea da înapoi. Așa că spuse răspicat:
"Nu-mi place!"

"Alți copii n-au ce mâncă și tu faci mofturi! Numa' risipești mâncarea!"" - o mustă bună.

"De ce n-au alți copii ce mâncă?"

"Fiindcă trăiesc în țări mai sărace ca a noastră ... sau în țări unde-s războie ..."

"Unde-s țările astea?"

"O să ţi le arăt pe hartă după ce mănânci!"

"Și-s mulți copii care n-au ce mâncă?"

"Sunt, sunt! ... "

"Și pe la noi sunt câțiva!" - interveni mami.

"Și ei ce mănâncă ... atunci când mănâncă?"

"Păi, dacă n-au ... nu mănâncă!"

"Și cine are grija de ei?"

"Nimeni!"

Luă o bucătică din omletă. Mestecă încet. Și chiar nimănuia să nu-i pese de copiii săia? Mai luă o bucătică. Începu să-i fie milă de ei. Să rabde ei de foame, aşa, toată ziua? Înghiță. Și câte zile oare? Luă și din ardeiul de pe margine. Poate nici nu au văzut cum arată un ardei?

"Nu mai pot ... Să mi-o păstrezi pentru mai târziu!"

"Avem supă de pui la prânz și sarmale, la ce să-ți mai țină omleta?" - o apostrofă bună.

Încă se gândeau la copiii aceia ... Șopti: "Mami, să mi-o păstrezi! ... Să nu fac risipă de mâncare! Așa ... ca un fel de dragoste la distanță!"

42. Despre cum ... dacă îi spui copilului că este prost, devine aşa

De la ghiozdanul greu îşi simtea mâinile amortite. Abia reuşea să ridice lingura până la gură. Vru să bea un pic de lapte, dar nu reuşi. Paharul îi scăpă, se lovi de masă şi ricoşă pe gresie. Bufnitura puternică o sperie. În secunda următoare mami fu direct în bucătărie. Aruncă o privire ca de vultur peste laptele împrăştiat pe jos, amestecat cu cioburile paharului.

"Eşti proastă, tu? Nici măcar un pahar nu eşti în stare să ţii în mâna?"
"Mi-a scăpat ..."

"Păi, sigur că ţi-a scăpat! Adormito! De câte ori ţi-am zis să stai lipită de masă atunci când mănânci?"

Vru să se ridice de pe scaun şi să strângă ...
"De unde iau o cârpă?" – întrebă cu vocea stinsă.
"Cârpă? La ce-ţi trebuie?
"Să şterg laptele."

"Serios? Cu cârpa vrei să ştergi? Ca să-ţi intre cioburile în mâini, să te tai? Chiar nu-ţi merge deloc mintea? Stai locului acolo!"

Stătu cuminte pe scaun şi privi mişcările nervoase ale lui mami, care lovea cu peria gresia de fiecare dată când trăgea pe făraş o parte dintre cioburi. Laptele îl adună într-un castron şi îl goli în toaletă.

"Pot să cobor de pe scaun?"
"Şi să calci în mizeria care-ai făcut-o? ... da' ori eşti proastă rău, ori mă iei pe mine de proastă! Vrei să cari şi în cameră, pe talpa papucilor, din lapte? Eventual să te şi ştergi pe covor, nu?"

"Iartă-mă! N-am vrut!"

Câteva lacrimi, rebele, îi atârnă de gene. N-a intenţionat să o supere pe mami. Oftă. Lasă, c-o să-i arate felicitarea făcută la școală şi poate se mai îmbunează!

Dacă tot stătea la masă, hai să mai mănânce un pic! Să treacă mai repede timpul. Mâinile încă le simtea slăbite. Nu reuşi să ţină lingura.

Mâncarea îi scăpă în poală. Simți cum mami o ridică brusc și aproape că o trânti de parchet, dincolo de pragul bucătăriei:

"Treci în cameră!"

Chiar că era supărată mami!

"Treci în cameră, că nu ești în stare de nimic! Mi-ai făcut un car de nervi! Neîndemântico ce ești! Dacă nici să-ți bagi mâncarea în gură nu reușești, cum dar să mai faci altceva? Ce pretenții să mai am eu de la tine?"

Se duse în cameră și stătu câteva minute bune pe marginea patului. Cu greu se ridică și începu să-și scoată pe birou cărțile și caietele pentru teme.

Cu ce să înceapă? Cu matematica. Să scape de o grija. Deschise cartea și citi prima problemă. Își notă în caiet datele problemei. Apoi privi în gol. Nu se lega nimic în mintea ei! Luă cartea și se duse în sufragerie.

"Mami, nu știu problema asta ..."

"Dă să văd!"

Mami o citi în gând.

"Hai să-ți explic ..."

Urmă un sir de explicații. Nu putea fi atentă. Îi venea în minte ba faza cu paharul ... ba cu laptele împăraștiat ... cu mami care strângea cioburile ...

"Nu înțeleg!" - rosti cu jumătate de gură.

"Adu-mi o hârtie și un creion să-ți fac o schiță!"

I le aduse. Mami îi reprezentă datele problemei folosind segmente. Prindea câte o vorbă, care se intercală cu gândul că n-a putut să țină paharul ... apoi altă vorbă ... și ... poc! ce tare sunase paharul când se lovise de gresie ...

"Unde ți-e gândul?"

Mami o prinse de cot și o scutură, ca și când ar fi intenționat să o trezească.

"Te ascultam ..."

"Și-ai înțeles?"

"Cred că da."

Merse în cameră. Se așeză la birou. Privi îndelung foaia cu desenul făcut de mami. Când să scrie în caiet, nu mai știu ce. Împinse caietul într-o parte și se apucă de tema la română.

"Mami, ce înseamnă ..."

Avea vreo trei cuvinte pe care nu le înțelegea. Mami i le descrise. Alcătui propoziții cu ele fără să fie însă sigură că le-a folosit corect.

"La matematică ai terminat?"

"Nu..."

N-a îndrăznit să-i spună că nu înțelesese problema. Și că mai avea încă trei. Le lăsă așa. Preferă să meargă cu tema nefăcută. Că oricum era proastă, atât de proastă încât nu era în stare nici măcar să mănânce singură...

43. Despre cum ... mirajul memoriei mecanice se confundă cu genialitatea

O zări apropiindu-se și-i făcu semn cu mâna. Îl oprise un loc pe bancă, la umbră.

"Servus! Unde-i Sabinuța?" – întrebă din politețe.

"Servus! A rămas la groapa cu nisip" – răspunse Alina, aranjându-și lucrurile.

"Ce-ai cărat atâtea cu tine?"

"Nu s-a hotărât cu ce să se joace ... Și nu a mai avut răbdare să venim ... Am întârziat puțin ... că am fost să vorbesc pentru niște ore de pian ... cred că are talent la muzică ..."

Privea fetele cum se jucau. Mady clădise o cetate. Lucra la un turn. Sabina umplea găletușa cu nisip, o răsturna și o vârsa. Apoi, lovea cu lopățica grămadă de nisip.

"Ce-ai mai făcut?" – auzi întrebarea prietenei.

Nu apucă să răspundă:

"Noi am fost la un curs de dezvoltare personală. Unii mi-au spus că-i prea mică Saby să o duc. Știi câte știe? Mă uimește, pur și simplu. Ieri mi-a recitat ..."

Asculta tăcută. Urmărea discret fetele. Sabina se ridicase brusc și călcase în picioare cetatea construită de Mady. Se așteptase ca fetița ei să reacționeze fie violent, fie să plângă. Simți cum îi crește tensiunea, dar nu interveni. Se enervă și mai tare constată că Mady zâmbea.

"Copil tâmp! Trebuie să-ți mai fac instructajul pe acasă, că altfel te calcă toți în picioare!" – îi trecu prin minte. Vru să o cheme la ea, însă o auzi pe Mady spunându-i Sabinei:

"Facem una împreună? Mai mare?"

"Daaa!" – se entuziasmă Sabina.

Fetițele se apucă să de lucru. Alina încă mai turuia:

"... îți dai seama? Șapte strofe din Luceafărul într-o oră! ... și eu nu rețin nici măcar una! ... Șapte! ... nu mă crezi? ... stai să vezi, că nici mie nu-mi vine să cred!... Saby! Saby, vino până la mami!"

Sabina se apropiie de ele, agale, fără chef.

"Zici un pic din Luceafăr? ... zici?"

Fetița recită impecabil, fără bâlbe, primele șapte strofe din Luceafărul.

"Numeri?" - îi ceru Alina repede, când încă mai recita ultimul vers.

Începu să numere.

"Știe până la 100!" - îi șopti Alina la ureche.

"... 27, 28, 29..."

"Și are doar trei ani și opt luni!"

"... 41, 42, 43, 44..."

"Mady cât are?"

"Patru ani și o lună."

"... 56, 57, 58..."

"A! E mai mare ca a mea! ... și până la cât știe să numere?"

"... 63, 64..."

"Până la 20."

"Pe bune? ... numai până la 20?" - strigă, abia stăpânindu-și bucuria.

"... 77, 78, 79, 80..."

"Ajunge, Saby! Du-te la joacă!"

"Pot să iau câteva bomboane?"

Între timp se apropiase de ele și Mady.

"Mi-e sete!" - spuse ea, toată un zâmbet.

Se aplecă spre bagaj, scoase cu grijă sticla de apă, bău și o puse la loc.

Rosti către Sabina:

"Vii?"

"Mami, pot să iau niște bomboane?" - repetă întrebarea.

"Da. Ia vreo cinci."

Deschise punga și se uită la bomboane. Luă câteva în mâna.

"Doar cinci, Saby! Doar cinci!" - insistă Alina.

Fetița le puse la loc. Privi derutată. Luă din nou câteva bomboane.

Întrebă nesigură:

"Am luat bine?"

"Ai luat numai trei. Mai ia două!" - îi spuse Mady.

Sabina mai luă trei bomboane.

"Pune una la loc, să rămâi cu cinci! Și hai să mergem odată să ne jucăm!"

44. Despre cum ... matematica îl ajută pe un copil să nu se plângă

Urmări cu privirea un fluture. Îi plăcea să-și scrie temele stând pe burtă, pe banca din fața casei, printre flori. Un pic de umbră, aer curat, un zumzet relaxant.

" $42 \times 16 \dots$ Ia să vedem! 6×2 fac 12, scriu 2 și țin minte 1 ..."

"Ce scrii tu acolo?" – auzi vocea unui vecin.

Se întoarse și-l văzu în dreptul gardului, cu țigara în colțul gurii, pufăind din ea.

"Tema la mate!"

"Chiar scrii? Sau numa' te prefaci?"

"Chiar scriu!" – îi răspunse cu un pic de supărare în glas.

"Taică-tău e acasă?"

"Nu. Doar buni."

"Ah ... Vroiam să-l rog să mă repeadă și pe mine cu mașina până în piață ... Și ce lecție ai?"

"Înmulțirea numerelor de două sau de trei cifre ..."

"Cât fac 14×17 ? ..."

Își notă repede numerele și începu să calculeze.

"Păi, nu aşa! Zi-mi pe loc răspunsul!"

"Abia am învățat. Încă nu reușesc să calculez în minte."

Vecinul începu să râdă. Simți cum îi iau obrajii foc. Termină de calculat:

"238!"

"Ți-a luat cam mult ... Sau n-oî fi prea bun la matematică? Nu toți se pricep ... e grea! ... și cam inutilă, nu crezi?"

"Nu-i inutilă! ... și, cât pot, mă pricep!"

"Nu-i inutilă, zici? Și la ce ți-ar fi de folos?"

"Să nu mă plâng!"

"Pe bune? ... Ia demonstrează-mi!"

"Cât costă un pachet de țigări?"

"Depinde de care!"

"De care fumați ..."

"Cam 16 lei."

Notă pe foaie: 16 lei.

"Câte fumați pe lună?"

"Ei! ... fumez un pachet pe zi ... să zicem 30!"

Deci, $16 \times 30 \dots$ Calculă.

"480 ... ori 12 luni ... 5760 lei pe an ..."

"Ptiu! ... cam 1200 de euro ... Dă să văd calculele!"

Îi întinse foaia vecinului. Acela calculă din nou.

"Băi, ce de bani ..." – se miră vecinul.

Se ridică de pe bancă și vru să intre în casă.

"Auzi? – îl strigă vecinul. Da'ce-ai vrut să faci cu calculul ăsta?"

"Să-mi iau o mașină second hand ... în trei ani ..." – îi răspunse,

închizând ușa.

45. Despre cum ... părinții sunt prea obosiți ca să se joace

"Tati, îmi arăți cum se face un avion din hârtie?"

Cu privirea pe paginile ziarului, tatăl mormăi, întorcând o foaie:

"Îți arăt mai târziu."

"Mai târziu mă trimite mami la culcare."

"Atunci, îți arăt mâine."

"Mâine vii mai devreme acasă?"

"Tot cam ca astăzi ..."

"Deci, îmi arăți acum?"

"Nu mai știu cum să-l fac ... până caut tutorialul ... până îți arăt ... și-s cam rinte."

Oftă. Își rinte tare mult un avion din hârtie. Tatăl ridică ziarul și reîncepu să-l citească. Ziarul i se păru imens. Avu senzația că-l înghită pe tatăl lui. Se sperie și-l prinse de mâna.

"Ce-i? Vrei să citești și tu? Hai, stai lângă mine!"

Se așeză pe canapea. Nu-l interesa ziarul, dar se săturase și să stea singur. Sperase că astăzi o să fie altfel. Pentru că, de dimineață, îl ridicase tati în brațe, râzând.

"Ar ieși un avion frumos dintr-o pagină de-asta!" - rosti șoptit.

"După ce mă odihnesc puțin, poate facem și avionul ..."

Timpul trecea greu. Se plăcuse. Oare cât o fi ceasul? Oftă. Coborî de pe canapea, își luă papucii în mâna și porni spre camera părinților. Mami stătea întinsă în pat, rezemată de pernă și se uita la televizor.

"Ți-e foame?" - îl întrebă fără să întoarcă fața spre el.

"Nu."

Îi făcu semn să se urce în pat. Urcă și se cuibări lângă ea. Ce frumos îi mirosea părul! Ca prijiturile cu zahăr vanilat! O mângâie pe obraz. Primi un pupic. Îndrăzni:

"Îmi arăți cum se face un avion din hârtie?"

"Un ... ce? ... stai, că pierd replicile ..."

Parcă mai văzuse personajele acestea. Parcă în fiecare seară, de o vreme-ncoace. Parcă dansau la fel. Parcă și hainele le erau neschimbate.

"De ce sunt aceeași oameni la televizor ca și ieri? Ca și în alte seri?"

"Este un film serial ..."

"Ce-i un serial?"

"Ai răbdare un pic, imediat or să bage reclame!"

Începu să se joace cu hârtia pe care o pregătise pentru avion.

"Nu mai foșni! ... că nu mai aud muzica ..."

Stătu nemîscat. Oare, dacă ar fi o statuie, ar mai vrea să se joace? – îi trecu prin minte. Nu, cu siguranță nu. Stătuile nu au nevoie de nimic. Dar nici nu prea stau singure. Vin o grămadă de oameni la ele și le admiră, le fac poze, se învârt în jurul lor ...

"Ce ziceai?" – o auzi pe mami întrebându-l.

"Îmi arăți cum se face un avion din hârtie?"

"Să-ți explic ce-i un serial ... că acum sunt reclame ..."

"Îmi arăți cum se face un avion din hârtie?"

"Nu-i aşa de simplu. Și sunt cam obosită, n-o să-mi iasă ... pentru că nu mă pot concentra. Îl facem mâine? Îmi aduci aminte?"

"Mâine ești liberă? Te poți juca?" – rin rinte.

"Nu-s liberă."

"Te întorci mai repede?"

Reîncepuse filmul. Mami era din nou atentă la ce se întâmpla acolo. Prea puține reclame – gândi.

"Câtă ani mai am până mă fac mare?"

"Vreo zece ..."

Începu să plângă. Zece ani?! ... Zece ani va mai sta singur? Și nu se va juca nimeni cu el? Și n-o să-i arate nimeni cum se face un avion din hârtie? Atâtă timp?

Mami îl strânse la piept, speriată:

"De ce plângi?"

"Tocmai s-a lovit de stânci avionul meu din hârtie!" – spuse rinter suspine.

46. Despre cum ... "aș da părintilor teme de casă, dacă aș fi Ministrul Educației"

Să-i fi spus doamna ceva? Nu-și amintea să fi făcut vreo boacănă. De ce avea mami fața asta? Plecase veselă la ședință. Acum, însă, avea cu totul și cu totul altă expresie pe chip. A! A luat la un test B ... Dar nu, nu putea fi asta cauza, că doar îi spusese de calificativ și mami nu se supărase. Atunci? Ce?

Îi lăsă răgaz să se descalte, să se schimbe de haine, să ... Îl rodea curiozitatea:

"Ceva nasol pe la ședință?"

"Adică?" - fu surprinsă mami.

"Nu știu ... Întrebam și eu aşa, să fac un pic de conversație ..."

Printre gene urmări reacția mamei. Clar o preocupa ceva! Din când în când strângea din buze, apoi ridica sprâncenele, apoi își micșora ochii ...

Într-un târziu, mami exclamă:

"Trebuie să ne filmăm în timp ce facem un tort!"

"Un ... ce?"

Speră că nu a auzit bine. El nu știa să facă nici măcar brioșe ... Colegiu lui, nici atât! Abia dacă reușeau să se lege singuri la șireturi!

"Un tort!"

"Îl facem pe cel cu ciocolată și banane? ..."

Adora acel tort.

"... să vedem ce tort să facem ... nu unul banal ... ceva care să impresioneze de-a dreptul ... dacă tot sunt nevoie să-l prepar eu ..."

Mami vorbea singură. Pe el îl ignora total. Ah! Acum înțelese. Nu era prima oară când, la ședință, se organizau tot soiul de proiecte și concursuri ... Teme care nu le prea putea face copiii ...

Își aminti de revistă. Ce articole frumoase scriseseră! Haioase de-a dreptul! Dar doamna le-a dat înapoi și le-a explicat că, pentru o revistă, trebuie "altceva"... Toți au venit cu "altceva". El și-a lăsat prima încercare. De fapt, nici nu a mai fost o revistă, ci un volum imens! Colegiu au prezentat articole de zece pagini! De unde le-or fi scos? Că în clasă abia dacă scriau o pagină, două ... Clar că părinții! Că doar îl certase și pe el mami: "vezi? dacă mă lăsai să scriu despre ... ar fi rămas toți cu gura

căscată!" Numai că lui îi plăcea tare mult să scrie din imagine! Cum să rateze o aşa ocazie? Ca urmare, articolul lui nici nu a fost publicat ...

"Facem un tort pe trei nivele ... partea de jos ..." - îl trezi mami la realitate.

"N-ar fi mai bine să mă filmezi în timp ce eu ..."

"Ce? ... Iar vrei să ai cel mai slab proiect? ... Pe mama Paulei am auzit-o vorbind despre glazură cu efect de oglindă ... Iar tatăl lui Alex pomenea chiar de figurine cu dinozauri ..."

Căutară pe internet rețete de torturi. Au ales unul sofisticat, cu trandafiri din pastă de zahăr.

"Ăsta-i! La treabă! ... Să vedem ce ingrediente trebuie să cumpărăm ..."

"Și dacă nu ne iese?" - îndrăzni să întrebe, având încă mintea la tortul cu ciocolată și banane.

"Cum adică? ... Încercăm până reuşim!"

L-a lăsat singur acasă. S-a uitat la desene până s-a întors mami cu toate ingredientele. Și cu două șorțuri de bucătărie ...

"N-o să ne filmăm fără șorțuri!" - i-a zis în treacăt.

S-au apucat de lucru ... Au pornit camera video. El doar îi dădea mamei ingredientele, unul câte unul, în ordinea cerută. Se plăcusea.

"Foarfece! ... Pensă! ... Bisturiu! ... Pensă!"

"Ce faci?" - îl apostrofă mami, oprind filmarea.

"Păi, aşa îmi ceri ... ou! ... zahăr vanilat! ... sare! ... esență de vanilie! ... Parcă aş fi asistentul tău într-o sală de operație! Mi s-a părut amuzant!"

"Nu-i deloc amuzant! ... Să vezi ce amuzant o să fie când vei avea cel mai banal tort!"

"Dar eu nu fac nimic! ... Mă plăcusești! ... De ce nu ne-a dat un proiect mai simplu? Să facem o salată, de exemplu?"

"S-o întrebi pe doamna de ce nu v-a dat o temă mai simplă! Acum nu avem timp să ne mai gândim și la asta! Dacă te plăcusești, îl termin și singură! Te mai filmez în două cadre! Poți să zâmbești și să nu mai spui prostii?"

A stat cuminte și a zâmbit frumos, cu un castron în brațe.

"Gata! Poți să faci ce vrei ..."

"Mă duc să fac desenul pentru concurs ..."

"Lasă-l, că-ți trasez eu conturul mai târziu ... și-l colorezi tu ... că doamna ne-a explicat cam cum ar fi cazul să arate ... și ne-a prezentat pozele desenului Alinei ..."

"Mama Alinei e profă de desen!"

"Asta e! Ne-om strădui și noi să nu fim mai prejos!"

"Bine! ... pot să mă apuc de machetă?"

Despre cum ... putem juca rolul de părinte

"Ce machetă? ... de-aia nu ne-a zis nimic la ședință!"

"Macheta unei case ... pentru expoziția școlii ..."

"Termin tortul și-mi dai detalii după! Acum trebuie să mă concentrez cum să asamblez petalele trandafirilor ... Citește și tu ceva sau joacă-te!"

"Am o idee pentru machetă ..."

"Lasă ideea! ... Trebuie să o întreb pe doamna ce vrea ..."

"Tema asta chiar pot să o realizez! Măcar să-ți prezint ..."

"Cum ai realizat și articolul? Ai răbdare! ... Pe rând! ... Mai întâi tortul și filmul! Apoi desenul! Pe urmă macheta!"

Își proiectase o machetă de care era mândru. Își cumpărase și bețișoare pentru înghețată ca să o realizeze ... Avea chiar și un plan cum să le asambleze.

"Hai, du-te la joacă! Mă încurci! ... Ce mai aștepți?"

"Aștept să fiu Ministrul Educației ... și să-i zic doamnei să dea teme de casă părinților și teme de casă copiilor! Să știm și noi ce să facem!" - răspunse trântind ușa în urma lui.

47. Despre cum ... un copil vrea de ziua lui cadoul pe care l-a dat părinților

Desfăcu încet hârtia cadoului. Printre gene urmări reacția părinților. Mami stătea cu mâna pe clanță, gata să o zbughească. Tati parcă bifa pe o listă: obiectiv îndeplinit. Nici unul nu-și ținuse răsuflarea.

Hârtia acoperise o cutie roz cu buline albe. Deschise capacul cutiei și zări în interior o păpușă din colecția Monster High. Nimic nou. Mai avea câteva. Spusese odată că-i plac și, de atunci, toți i le cumpărau, indiferent de ocazie. Azi aștepta altceva. Orice, dar să fi fost o surpriză. Una care să-i facă pe cei care au pregătit-o să-și țină răsuflarea. Atât.

"Nu te bucuri?" - remarcă mami.

"Ba da!"

Încercă să zâmbească. Mami deschise ușa și dădu să iasă.

"Unde pleci?" - o întrebă.

Ar fi prins-o de mâna. Să se așeze amândouă pe covor și să se joace cu păpușile.

"Am treabă ..."

"Nu ţi-am dat un pupic!"

Mami se întoarse. Observă, însă își făcu de lucru. Ca să mai tragă de timp. Să mai stea cu ea.

"Îmi dai?"

"Da..."

Se înălță pe vârfuri și îi dădu un pupic pe obraz.

"Mie, nu?" - râse tati.

"Și ție! ... Apleacă-te!"

Îl pupă și pe el.

"După-masă mergem în parc, te întâlnești cu fetele ..." - îi aminti mami.

"Credeam că mergem toți trei la o înghețată ..."

"Altădată!" - răspunse tati.

Apoi rămase singură în cameră. Luă în mâini noua păpușă. Se uită în cutie. O scutură. Tot mai speră să mai fie ceva. Nu știa ce, doar simțea că-i lipsește ... Se cuibări în pat, cu genunchii strânși la piept. Culcă păpușă lângă ea.

Brusc, intră mami în cameră. Tresări.

"Aveam nevoie de o coală ... Ce faci? Nu te joci? ... Ai zis că-ți place păpușa!"

"Îmi place ..."

"Păi ... și?"

"Nu-i azi ziua copiilor?"

"Ba da ... de aceea îi-am dăruit păpușa!"

"Am crezut că-i o zi mai specială ..."

"Și ... cam ce cadou *special* ai fi dorit?"

Simți iritația din vocea mamei. De altfel, vorbise atât de tare, încât îl determinase și pe tati să apară.

"Ce-i?" – întrebă curios.

"Nu-i mulțumită de cadou!"

"Ba da ... îmi place ... doar că ..."

"Că ... ce?"

"N-a fost o surpriză."

"Și ... cam *ce* te-ar fi surprins?"

O supărăse pe mami. Acum nu mai putea da înapoi. Cum să le explice? Încercă:

"M-ar fi surprins dacă v-ați fi ținut respirația când eu desfăceam cadoul."

Zări mirarea pe fața lor.

"Adică?"

"Vă amintiți când v-am făcut eu cadouri?"

"Da ... mici desene ... sau scrisorele împodobite ..."

"Și de ce vă dădeau lacrimile?"

"Ne emotionau mesajele tale!" – rosti mami.

"Că parcă ne dădeai inimioara ta ..." – adăugă tati.

Tăcu. Ridică ochii spre ei.

"Cred că asta așteptam ... să mi le dai și mie!"

48. Despre cum ... premiantul clasei este condamnat la singurătate

A tăcut tot drumul spre casă. Frânturi de gânduri, alandala, de-a valma. În mașină era prea cald. Deschise geamul. Apoi i se păru că-i prea rece. Îl închise. La un moment dat, mama rosti inevitabila și eterna întrebare:

"Cum a fost azi la școală?"

"Bine!" - răsunse sec.

"În fiecare zi îmi zici doar *bine* ..."

"În fiecare zi îmi pui *aceeași* întrebare ..." - parafrază ea răspunsul mamei.

Tăcu. Deschise din nou geamul mașinii.

"Ești supărată?" - o luă prin surprindere mama.

"Nu."

Chiar aşa! De ce ar fi supărată? "Nu-s supăratăăă!" - ar fi vrut să strige. Dar simți un nod în gât. Mai simțise nodul asta de multe ori. Știa deja că, dacă încearcă să vorbească, nu-i ies sunetele. Respiră adânc de câteva ori. Nu, nu! Supărată nu era. Tristă? Da.

"Dacă aş fi director de școală, aş face numai clase cu număr par de elevi!" - îi zbură de pe buze.

"De ce zici asta?" - ceru mama explicații.

"Aşa ... ca să facem conversație ..." - se eschivă.

"Ca să aibă toți copiii coleg de bancă" - i-ar fi spus. Era convinsă, însă, că va urma o avalanșă de întrebări stânjenitoare. În plus, nu voia să afle mama că ea nu are colegă de bancă. Îi scăpă un oftat. Mama o studia în oglinda retrovizoare.

"Ai luat vreo notă mică?"

"Eu?" - mai că-i venea să râdă.

Tocmai asta era marea problemă! Că nu lua nici-o notă mică!

"Totuși, pari supărată ... Te-a jignit careva? Te-ai certat cu cineva?"

"Nu ..."

De fapt, era chiar mai rău. Nu prea vorbea nimeni cu ea. Colegii îi răspundeau politicos dacă-i întreba ceva. Politicos și scurt. Dacă se aprobia de un grup, tăceau. Așa încât a ajuns să stea mai mult în bancă, singură, în fiecare pauză. Și i se păreau uneori cumplit de lungi pauzele. Aproape că

nu-i înțelegea pe cei care rosteau "iar s-a sunat!". Cel puțin în ore avea ce să facă. Dar în pauze? De cele mai multe ori se juca cu inelul. Ușor - ușor se deprinsese cu telefonul.

La început se integrase bine în clasa a V-a. Colegii îi vorbeau, îi zâmbneau, ieșeau împreună ... Dar, după ce a început să ia note, mai întâi nu i-au mai zâmbit colegii. Apoi, din când în când, prima căte o replică de genul: "tu numai nouă și zece știi să iei?", "poate iei și tu un patru!", "îți fac cinste cu o pizza, dacă nu răspunzi corect!" ... Replicile enervante au încetat într-o zi. Pe urmă, nimeni nimic. Acum le-ar fi preferat în schimbul ignorării.

"Ești cam tristă!" - concluzionă mama.

"Un pic ..."

"Un pic mai mult" - gândi. A încercat să nu scrie mare lucru la un test de la matematică. Nota mică nu a rezolvat situația. O singură colegă i-a spus: "vezi că poți?" După, tot singură a stat în pauză. S-a învățat minte de atunci și nu a mai repetat greșeala.

"Și de ce ești tristă?"

Privi îndelung copacii de pe marginea drumului. Răsunse într-un târziu:

"Greu să știi ce vrei într-o lume a copiilor, nu?"

"Puiul mamei! Tu ești doar un zmeu bine ancorat! Nu lăsa nimic și pe nimeni să-ți taie sfoara, ca să nu te rătăcești zburând!"

Vorbele mamei picară ca un balsam. Zâmbi.

49. Despre cum ... privești cerul când zboară puful de păpădie

Cam de vreo jumătate de oră se străduia să-și adune gândurile și să se apuce de teme. Își pregătise un caiet ... Dar, a dat peste cutia cu creioane acuarelabile atunci când a căutat în birou manualul ... și, nici nu știe când, a conturat silueta unui căluț pe o foaie rătăcită pe birou ... Apoi, a deschis manualul, a scris în caiet data ... Parcă nu-l putea lăsa pe căluț fără coadă ... Din nou la caiet, a notat cerința ...

"Să-i fac zăbală sau nu?" – își întrebă iepurașul din plus.

Luă creionul și, când să-i deseneze zăbala, se opri:

"N-o să se supere?"

Se gândi puțin:

"Dacă are zăbală, pot să-i pun frâu și să-l prind ..." "

Ușa se deschise brusc. În prag, mami. Privirea-i aspră grăia de la sine.

"M-am apucat deja de teme!" – pară repede.

"La ce ți-ai făcut temele?"

"Lucrez la compunere!" – spuse, ocolind întrebarea mamei.

"Ți-ai terminat vreo temă?"

Insistența mamei o puse în încurcătură. Vru să spună ceva, însă mami îi tăie avântul:

"Iar desenezi în loc să-ți faci temele?"

"Doar desenez în locul desenului, nu în locul temelor. Întotdeauna mi-am pregătit și temele! Toate!"

"Greu le mai faci!"

"Nu, că le fac ușor ..." "

"Am vrut să spun că stai prea mult timp până le rezolvi."

Ar fi vrut să-i explice mamei că ea, de fapt, rezolva foarte repede temele ... numai că și desena printre teme ... și desena mai mult timp decât

...

"Lasă desenul și fă-ți temele! Astăzi ai cursul de vioară."

Uitase! Așeză foaia cu desenul pe pat și începu să scrie repede ... Mami mai zăbovi o clipă, se asigură că-și face temele și ieși tiptil din cameră. Termină de scris. Învăță cât putu de repede poezia. Se uită peste notițele lectiei de la matematică ... Se îmbrăcă și, din hol, cu vioara în mână, strigă:

"Sunt gata!"

"Ai terminat temele?"

"Da."

"Când ne întoarcem, le verific."

Hm! Asta nu prea i-a plăcut cum a sunat! Dacă se apucă de verificat, ea va trebui să stea lângă mami. Și căluțul? Când îi mai face zăbala?

"Bine, le verific!" - spuse, gândindu-se că poate uită mami până deseară.

Ieși pe hol.

"Unde te grăbești aşa?" - o întrebă mami, mirată.

"Poate ne primește mai devreme doamna!"

"Fii serioasă! Ai program fix!"

Ufff! Căluțul ei ...

"De ce nu fac un curs de desen?"

Mami nu-i răspunse. Mută vioara dintr-o mâină în alta.

"Mergem?" - o zori pe mami.

"Haide!"

Fugi până pe alei. Acolo o așteptă pe mami să se apropie. Între timp, zări ceva. Prin aer plutea puf de păpădie. Îl urmări cu privirea ...

"Haide!" - auzi glasul mamei strigându-o.

Altceva o chemă însă mai puternic. Nu-și putea lua privirea de la puful de păpădie.

"Până acum m-ai tot grăbit și acum ce faci? O să întârziem!"

Dădu drumul vioarei. Cutia se lovi cu putere de asfalt. Simți cum mami o prinde cu putere de umăr și o scutură:

"Ce faci? Știi cât a costat vioara?"

Rostî, scufundată în sfârșit în visul ei:

"Mami, știi că dacă privești un puf de păpădie, privești cerul?"

"Poftiiim!?" - aproape că tipă mami.

"Vreau să desenez! ... Nu mai merg la cursul de vioară! Acum am înțeles: desenul este puful meu de păpădie. Mă ajută să plutesc! ... Și, mami, dacă-mi urmez puful de păpădie, voi vedea cerul!"

50. Despre cum ... diferența dintre o bufniță și o privighetoare este linia orizontului

Mai avea puțin și termina de mâncat. Tare bune pastele cu sos de roșii și ardei! Bune-bune! Rupse o bucătică din pâine și șterse farfurie.

"Mai vrei?" – îl întrebă mami, văzându-i gestul.

"De vrut, aş vrea!"

"Și? Ce te oprește?"

"Micimea mea!" – zise râzând.

"Atunci, dacă te-ai săturat, te apuci de teme?"

"Da."

"Te descurci? Sau te ajut?"

"Nu-s încurcat! – râse. Nu am mult de scris."

În ușă se auzi o bătaie scurtă. O urmări pe mami cum se apropiie de ușă și se înalță pe vârfuri ca să se poată uita pe vizor. Apoi, deschise.

"Ziua bună, vecină! – zise tușa Lia de cum dădu cu ochii de mami. Mă scoți dintr-o încurcătură?"

"Iaca una încurcată! – gândi. Tot voia mama să descurce pe cineva!"

Tușa era însotită de Vali, copilul dumneaei. Învățau la aceeași școală, în clase diferite. La școală se întâlneau rar și își vorbeau puțin. Acasă, însă, după ce își terminau temele, abia așteptau să se joace în fața blocului până seara târziu, când îi chemau părinții la cină.

"Haide, intrați!"

Vru să-l ia la el în cameră pe Vali, dar tușa Lia îl prinse de mâna:

"Nu, nu! Are teme multe și una ne dă bătăi mari de cap!"

Luară loc pe canapea, în sufragerie, și tușa începu să turuie:

"Auzi, tu, le cere o comparație între două păsări! Comparația să fie enunțată scurt, sub forma unui titlu, iar apoi să explice comparația găsită. Cică, să fie o comparație aşa, mai metaforică ... dar să fie și logică ... Si n-am idee ce să scriu ..."

"Vrei o cafea?" – întrebă mami.

"Lasă, tu, cafeaua! Hai să găsim comparația aia, că ne stoarcem creierul de-un ceas! ... și nici măcar o idee vagă nu s-a conturat!"

Mami luă caietul și citi cerința. Chipul ei își schimbă expresia. Părea acum la fel de încurcată ca și tușa Lia. Începură să-și dea cu presupusul.

Găseau doar comparații concrete, ca lungimea aripilor, culoarea penajului sau mărime ciocului ...

Se aproape de ele și se uită la cerință: "Găsiți o diferență metaforică între două păsări și elaborați enunțul sub forma unui titlu de compunere. Explicați în câteva rânduri diferența găsită."

"Păi, nu zice nimic aici de logică ..."

"Logică, nelogică, totuna! Trebuie să aibă sens!" – sări tușa.

Mami îi făcu semn să continue. Spuse scurt:

"Diferența dintre o bufniță și o privighetoare este *linia orizontului*."

"Ei, cum aşa! – izbucni tușa. Nici nu are logică!"

"Metaforele nu prea au logică la prima vedere ..." – încercă să se apere.

"Lasă-l să-și termine ideea până la capăt! – interveni Vali. Că altă variantă oricum nu avem!"

"Bine, bine! ... care-i faza cu linia orizontului?"

Părea cam iritată tușa, după voce. Își privi mâinile preț de câteva secunde. Își trecu degetele prin păr. Încerca să găsească o formulare cât mai explicită. Știa că, dacă nu nimerește să o lămurească din prima, va trebui să caute altă diferență. Rostii:

"Bufnița se limitează la o lume fără perspectivă, caută în întuneric ținte mișcătoare și nu vede linia orizontului, pentru că privește numai pământul. Privighetoarea se trezește în zori și se înalță în zbor spre cer ... nu știu cât de departe privește, dar trilul ei unește parcă cerul cu pământul ... trasând o linie a orizontului dincolo de lumea materială ... dând lumii, în fiecare zi, o altă perspectivă ..."

"M-ai pierdut încă de la faza cu perspectiva bufniței!" – îi reproșă tușa, îmbufnată.

"Bufnița nu are orizont, doar stă noaptea trează și vânează oportunități! Pe când privighetoarea are! Cântă în zori și, prin cântecul ei, creează oportunități!" – încercă și Vali să o lămurească.

Tușa Lia îi privi consternată pe amândoi:

"Voi v-ati înțeles să faceți mișto de mine?"

"Nu! ... noi ne-am înțeles să ne trezim în zori ..." – grăiră concomitent, râzând.

CUPRINS

Prefață.....	5
1. Despre cum ... să ai un copil vesel atunci când trebuie să meargă la grădiniță	8
2. Despre cum ... să se trezească ușor un copil dimineată	10
3. Despre cum ... să formezi o deprindere copilului.....	12
4. Despre cum ... comoditatea din primii 7 ani te costă 70 de ani	14
5. Despre cum ... să nu faci tema de casă a copilului.....	16
6. Despre cum ... poți transforma un copil activ în unul pasiv	18
7. Despre cum ... să nu spui nu, dacă vrei să fie nu.....	20
8. Despre cum ... copilul nu minte până nu îl învățăm noi.....	22
9. Despre cum ... dacă tipi nu înseamnă că te și aude copilul tău.....	24
10. Despre cum ... bătaia este ruptă din firea noastră.....	26
11. Despre cum ... un copil care mușcă trăiește o emoție mai mare decât poate exprima în cuvinte.....	28
12. Despre cum ... percep copiii pedepsele și recompensele date de părinți	29
13. Despre cum ... să comunicăm asertiv, nu instinctual	31
14. Despre cum ... ar lipi guma de mestecat copiii școliți.....	34
15. Despre cum ... să-l înveți pe copil să nu rateze nici o baltă	35
16. Despre cum ... doar copiii au prietenii imaginari, nu și părinții	37
17. Despre cum ... prea strâns ne ținem copilul de mâna.....	39
18. Despre cum ... copilul care mănâncă singur o prăjitură a făcut un pas spre autonomia individuală	41
19. Despre cum ... nu ai un copil perfect, dar ai unul fericit.....	43
20. Despre cum ... doar părinții sunt "mareșali ai educației"	45
21. Despre cum ... prea săraci suntem ca să ne facem patul dimineată.....	47
22. Despre cum ... percep copiii calificativele	49
23. Despre cum ... merge un copil vesel la școală.....	51

24. Despre cum ... să nu fii șeful copilului, ci prietenul lui.....	53
25. Despre cum ... vorbele "sărut mâna, mamă!" au dar vindecător	55
26. Despre cum ... să-i răspundeți copilului când o să vă întrebe cum l-ați făcut	57
27. Despre cum ... să te împrietenești cu un copil care minte.....	59
28. Despre cum ... află un copil de 4 ani de ce l-au făcut părinții.....	61
29. Despre cum ... aplică un copil matematica în mod intuitiv	64
30. Despre cum ... un bunic se informează ce teme are nepotul	66
31. Despre cum ... oamenii când nu au mai citit cărți, au adormit	68
32. Despre cum ... să-l asculti pe copil, să nu te ignore mai târziu	70
33. Despre cum ... explică un frate mai mare rostul matematicii.....	72
34. Despre cum ... și părinții au nevoie să fie ținuți de mâină.....	75
35. Despre cum ... să zâmbești este cheia fericirii copilului tău	77
36. Despre cum ... la masă vorbesc doar copiii.....	79
37. Despre cum ... profită un copil când este pasat de la un părinte la altul	82
38. Despre cum ... să anihilezi curiozitatea copilului	84
39. Despre cum ... fericirea constă în a ști când să te oprești	87
40. Despre cum ... să iezi în brațe doar atâtea jucării câte poți căra.....	89
41. Despre cum ... a nu face risipă de mâncare este un fel de dragoste la distanță	91
42. Despre cum ... dacă îi spui copilului că este prost, devine aşa.....	93
43. Despre cum ... mirajul memoriei mecanice se confundă cu genialitatea	96
44. Despre cum ... matematica îl ajută pe un copil să nu se plângă.....	98
45. Despre cum ... părinții sunt prea obosiți ca să se joace.....	100
46. Despre cum ... "aș da părinților teme de casă, dacă aş fi Ministrul Educației"	102
47. Despre cum ... un copil vrea de ziua lui cadoul pe care l-a dat părinților.....	105
48. Despre cum ... premiantul clasei este condamnat la singurătate.....	107
49. Despre cum ... privești cerul când zboară puful de păpădie	109
50. Despre cum ... diferența dintre o bufniță și o privighetoare este linia orizontului	111

ISBN: 978-606-37-0468-0